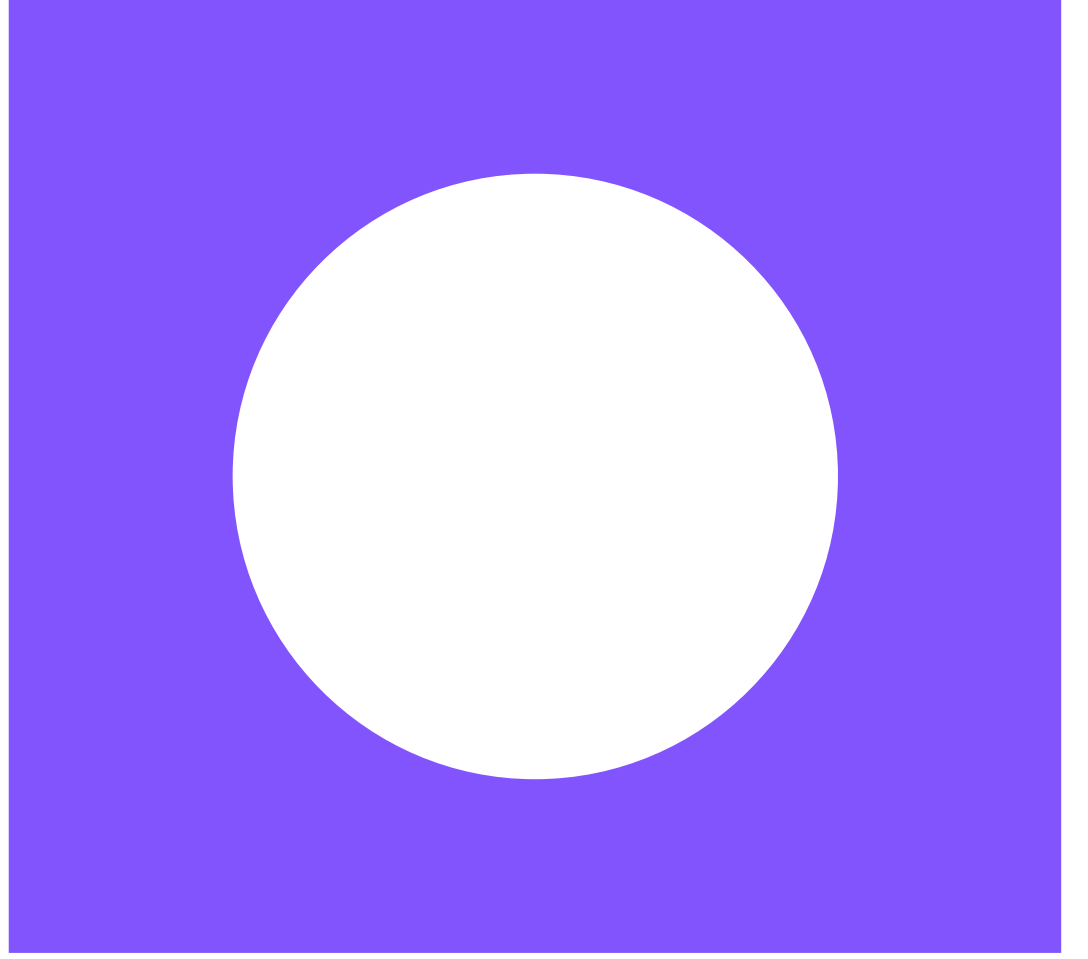

Transmark Jeotermal Enerji Santrali (JES) Kapasite Artış Projesi - Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi (ÇSED) Çalışması

Paydaş Katılım Planı

Eylül 2025

Bu sayfa numaralandırma amacıyla özellikle boş bırakılmıştır.

Mott MacDonald
Mesa Koz
Sahrayıcedit District
Atatürk Street No. 69 / 255
34734 Kadıköy
İstanbul
Türkiye

T +90 (0) 216 766 3118
mottmac.com

Transmark Jeotermal Enerji Santrali (JES) Kapasite Artış Projesi - Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi (ÇSED) Çalışması

Paydaş Katılım Planı

Eylül 2025

Yayın ve Revizyon Kaydı

Revizyon	Tarih	Hazırlayan	Kontrol	Onay	Açıklama
A	Haziran 2025	Ece Alper Ümmühan Söylemez Özgür Sema Tiske	Mustafa Islek	Hande Hatipoğlu	Taslak Paydaş Katılım Planı
B	Eylül 2025	Ümmühan Söylemez Özgür Sema Tiske	Ece Alper	Mustafa Islek	Paydaş Katılım Planı

Belge referansı: 221100145 | PKP | B

Bu belge, talepte bulunan taraf için sadece yukarıda belirtilen proje kapsamında kullanılmak amacıyla düzenlenmiştir. Başka herhangi bir tarafça başka amaçlar için kullanılmamalıdır.

Bu belgenin başka herhangi bir tarafça başka amaçlarla kullanılması veya başka taraflarca bize sağlanan verilerdeki bir hata veya noksanlık nedeniyle belgede herhangi bir hata veya noksanlık olması halinde sorumluluk kabul edilmez.

Bu belge gizli bilgiler ve özel fikri mülkiyet içermektedir. Bizden ve bu belgeyi talep eden taraftan onay alınmadan başka taraflara gösterilmemelidir.

İçindekiler

Kısaltmalar Dizini	vii
1 Giriş ve Proje Özeti	1
1.1 Genel Bakış	1
1.2 Paydaş Katılım Planının Amaçları ve Kapsamı	2
1.3 Proje Konumu ve Sosyal Etki Alanı	2
1.4 Beklenen Proje Etkileri ve Etki Azaltma Önlemlerinin Özeti	3
2 Paydaş Katılım Gereklilikleri	12
2.1 Genel Bakış	12
2.2 Geçerli Rehber ve Standartlar	12
2.2.1 2.2.1 Ulusal Koşullar	12
2.2.2 Uluslararası Koşullar	14
3 Paydaş Tanımlama ve Analizi	15
3.1 Genel Bakış	15
3.2 Proje Paydaşları	15
4 ÇSED İstişare Faaliyetleri ve Sonuçları	20
4.1 Genel Bakış	20
4.2 Daha Önce Gerçekleştirilen Çevresel ve Sosyal Faaliyetler	20
4.3 ÇSED Sırasında Gerçekleştirilen Paydaş Katılım Faaliyetleri	22
4.4 ÇSED Halkın Bilgilendirilmesi ve İstişare	25
5 Paydaş Katılım Programı ve Bilgilendirme Süreci	27
5.1 Genel Bakış	27
5.2 Toplum İrtibat Görevlisi (TİG)	27
5.3 Paydaş Katılım ve İstişare Programı	27
6 Proje Şikayet Mekanizması	32
6.1 Genel Bakış	32
6.2 Şikayet Mekanizması Kanalları ve TİG'lerin İletişim Bilgileri	32
6.3 Management Process of the Grievance Mechanism	33
7 Kaynak ve Sorumluluklar	35
8 İzleme ve Raporlama	36

9	Ekler	37
9.1	Proje İstişare Kayıt Günlüğü Örneği	38
9.2	Proje Şikayet Kayıt Formu Örneği	39
9.3	Proje Şikayet Kayıt Günlüğü Örneği	40

Tablolar

Tablo 1.1: Projeden etkilenen köylerin boru hattı güzergahına ve en yakın kuyuya olan uzaklıkları	3
Tablo 1.2: Proje'nin sosyal etkilerinin özeti	4
Tablo 3.1: Resmi makamlar için dış paydaş listesi	15
Tablo 3.2: Sivil toplum kuruluşları için dış paydaş listesi	17
Tablo 3.3: Birincil etkilenen taraflar için diğer harici paydaşlar	18
Tablo 3.4: İç paydaş listesi	19
Tablo 5.1: Proje süresince paydaş katılım ve istişare programı	28

Şekiller

Şekil 6.1: Dış şikayet mekanizması süreci adımları	34
--	----

Kısaltmalar Dizini

Terimler	Tanım
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirmesi
ÇSED	Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi
ÇSEP	Çevresel ve Sosyal Eylem Planı
ÇSDD	Çevresel ve Sosyal Durum Değerlendirmesi
ÇŞB	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
ÇSGB	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
DSİ	Devlet Su İşleri
EPDK	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
EP	Ekvator Prensipleri
EİH	Enerji İletim Hattı
GES	Güneş Enerjisi Santrali
GM	Şikayet Mekanizması
GKİP	Geçim Kaynakları İyileştirme Planı
HR	İnsan Kaynakları
IESC	Bağımsız Çevresel ve Sosyal Danışman
IFC	Uluslararası Finans Kuruluşu
İHED	İnsan Hakları Etki Değerlendirmesi
JES	Jeotermal Enerji Santrali
KTB	Kültür ve Turizm Bakanlığı
PS	Performans Standartları
PKP	Paydaş Katılım Planı
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
ŞM	Şikayet Mekanizması
TCDŞ-T	Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet ve Taciz
TEİAŞ	Türkiye Elektrik İletim A.Ş.
TİG	Toplum İrtibat Görevlisi
TOÖ	Teknik Olmayan Özet
UAB	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

1 Giriş ve Proje Özeti

1.1 Genel Bakış

Transmark Türkiye Gülpınar Yenilenebilir Enerji Üretim San. ve Tic. A.Ş. ("Transmark" veya "Proje Şirketi") Türkiye'nin Çanakkale ilinin Ayvacık ilçesinde bir jeotermal enerji santrali işletmektedir. Gülpınar Jeotermal Enerji Santrali (JES) Faz 1 olarak adlandırılan bu tesis, 3,2 MWe kurulu güce sahiptir ve 2021 yılından beri faaliyettedir. Faz 1 tesisi, hibrit hava-su soğutma sistemine sahip kapalı devre Organik Rankine Çevrimi (ORÇ) teknolojisini kullanarak, mevcut üretim ve yeniden enjeksiyon kuyularından çıkarılan jeotermal kaynaklardan yenilenebilir elektrik üretmektedir.

Kredinin konusu olan Transmark Gülpınar Jeotermal Enerji Santrali (JES) Kapasite Artış Projesi ("Proje"), Faz 2 olarak adlandırılmakta olup, mevcut jeotermal faaliyetlerin kapasitesinin 15,8 MWe kapasite ilavesiyle 19 MWe'ye çıkarılmasını içermektedir. Proje paketi kredisinin, ING Bank N.V. ve Invest International B.V. adlı bir grup kredi kuruluşu tarafından finanse edilmesi planlanmaktadır. Bu iki kredi kuruluşu, bu Paydaş Katılım Planında birlikte "Proje Kreditörleri" olarak tanımlanmaktadır. Proje Kreditörleri, Projenin finansal kapanışı sürecinde Kreditörlerin durum tespiti çalışmalarını desteklemek üzere ve Sosyal Risk Yönetimi kapsamında Royal HaskoningDHV B.V., Kreditörlerin Bağımsız Çevresel ve Sosyal Danışman ("IESCIESC") olarak görevlendirmiştir.

Planlanan Faz 2 genişletme, 15,8 MWe kapasite artışı içermektedir:

- 4 yeni üretim kuyusu,
- 4 yeni yeniden enjeksiyon kuyusu,
- Su soğutmalı yeni bir ORÇ enerji santrali,
- Yaklaşık 5 km uzunluğunda tuzlu su geri basım boru hattı,
- Soğutma sistemini desteklemek için 8 yeraltı suyu çıkarma kuyusu.

3,2 MWe kapasiteli modüler Güneş Enerjisi Santrali (GES) de ilgili tesis olarak planlanmıştır ve 0,2 MWe, 1,4 MWe ve 1,6 MWe'lik aşamalar halinde kurulması planlanmaktadır.

Faz 1 ve önerilen Faz 2 gelişmelerinin ayrıntılı açıklamaları, konumları, teknik özellikleri ve operasyonel planları dahil olmak üzere, Projenin Kapsam Raporunda sunulmaktadır.

Ulusal izin gerekliliklerinin bir parçası olarak, Ulusal Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Raporu taslağının ilk sunumunun ardından, Transmark 2024 yılının sonlarında Çanakkale İl Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü'nden resmi yorumlar ve geri bildirimler aldı. Buna yanıt olarak Transmark, Ulusal ÇED Raporunu kapsamlı bir şekilde revize ederek, yetkililerin çevresel etkiler, sosyal hususlar ve teknik özelliklerle ilgili endişelerini ele aldı. Revize edilen Ulusal ÇED Raporu, daha sonra Şubat 2025'te Çanakkale İl Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü'ne yeniden sunuldu. Bu sunum, raporlama tarihi itibarıyla halen devam eden izin sürecinde kritik bir adımdır. ÇED sürecinin tüm aşamaları başarıyla tamamlanmış olup, Proje 30 Haziran 2025 tarihinde halkın görüşüne sunulmuştur. Duyuru süresi boyunca herhangi bir itiraz alınmamıştır. Proje'ye ait ÇED Olumlu Kararı ise 15 Ağustos 2025 tarihinde resmî olarak verilmiştir.

Proje Şirketi, operasyonel tesis (yani Faz 1) için gerekli işletme lisanslarına ve arazi kullanım haklarına sahiptir. Yeraltı suyu kullanım izinleri, atık yönetimi lisansları ve mera arazisi dönüştürme onayları da dahil olmak üzere Proje (yani Faz 2) için izin süreci tamamlanmıştır.

Planlanan genişlemenin sürdürülebilirliğini ve uygunluğunu sağlamak amacıyla, Proje Şirketi Mott MacDonald Türkiye'yi ("Danışman") Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi (ÇSED) Çalışması yapmak üzere görevlendirmiştir. ÇSED'in amacı, Projenin inşaat öncesi, inşaat ve işletme aşamalarında ortaya çıkabilecek çevresel ve sosyal riskleri ve etkileri değerlendirmektir.

Bu belge Paydaş Katılım Planı (PKP), Projenin ÇSED çalışmaları kapsamında ve Uluslararası Finans Kurumu (IFC) Performans Standardı (PS) 1 ile Ekvator İlkeleri IV (EP IV) İlkeleri 5 ve 6'nın gerekliliklerine ve Türk ÇED Yönetmeliği (Resmi Gazete Tarih/Sayı: 29.07.2022/31907), Bilgi Edinme Hakkı Kanunu (No. 4982), Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (No. 6698), Dilekçe Hakkının Kullanılmasına İlişkin Kanun (No. 3071) ve Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin İlke ve Usuller Yönetmeliği dahil olmak üzere Türk ulusal mevzuatı ile uyumludur. Bu PKP, Projenin inşaat öncesi, inşaat ve işletme aşamalarını kapsamaktadır.

1.2 Paydaş Katılım Planının Amaçları ve Kapsamı

Bu PKP' nin amacı, bugüne kadar gerçekleştirilen paydaş katılımı ve istişare faaliyetlerine ilişkin kısa bir genel bakış sunmaktır. Ayrıca, Projenin inşaat öncesi, inşaat ve işletme aşamaları dahil olmak üzere tüm uygulama aşamalarında gerçekleştirilecek gelecekteki faaliyetler için stratejik bir kılavuz sunmaktır. Bu faaliyetler kapsamlı ve kültürel açıdan uygun bir şekilde uygulanacaktır.

PKP, Proje yaşam döngüsü boyunca (Projenin inşaat öncesi, inşaat ve işletme aşamaları) toplumsal cinsiyete duyarlı bir yaklaşım izleyecektir. PKP, iletişim araçlarının ve bilgi paylaşım mekanizmasının Proje kapsamında belirlenen hassas gruplar tarafından erişilebilir olmasını sağlamayı hedeflemektedir. Paydaş katılımı ve istişare yöntemleri, paydaşların Proje ile ilgili endişelerini dile getirmelerine olanak tanıyan halka açık toplantılar, istişareler, anketler ve mümkün olduğunca dijital platformları içerir.

PKP'nin kapsamı, düzenlenecek paydaş katılım faaliyetlerini, uygulanacak şikayet mekanizmasını ve PKP'nin genel uygulamasından sorumlu Proje personelini tanımlar. PKP ayrıca, ulusal yasalar ve uluslararası standartlara uyumu sağlarken çevresel ve sosyal hususları ele alarak risk yönetimine odaklanır.

PKP, uzun vadeli ilişkiler kurarak Proje'nin yaşam döngüsü boyunca sürdürülebilir işbirliğinin temelini atar. Ayrıca, paydaşların görüşlerine göre Proje faaliyetlerini uyarlamak için etki değerlendirmeleri, çatışma çözme stratejileri ve şikayet mekanizmaları da içerir ve mümkün olduğunca daha kapsayıcı ve sürdürülebilir bir geliştirme süreci oluşturur.

Bu hedefler ve kapsam ile PKP, kamusal ve sivil toplum kuruluşları ile yerel topluluklar da dahil olmak üzere kilit paydaşları aktif olarak sürece dahil ederken, zamanında ve anlaşılır bilgiler paylaşarak şeffaf iletişimi sağlar..

1.3 Proje Konumu ve Sosyal Etki Alanı

Projenin sosyal etki alanı, Çanakkale ilinin Ayvacık ilçesindeki toplam üç köyü kapsamaktadır. Bunlar, Gülpınar, Yukarıköy ve Kocaköy olmak üzere proje alanına en yakın üç köydür.

Aşağıdaki Tablo 1.1, Projenin sosyal etki alanındaki köyleri ve bunların boru hattı güzergâhına olan yaklaşık mesafelerini ve inşa edilecek en yakın üretim ve/veya yeniden enjeksiyon kuyularını özetlemektedir.:

Tablo 1.1: Projeden etkilenen köylerin boru hattı güzergahına ve en yakın kuyuya olan uzaklıkları

Köyün adı	En yakın kuyuya yaklaşık mesafe	Boru hattı güzergâhına yaklaşık mesafe
Gülpınar	2,80 km	2,80 km
Yukarıköy	0,60 km	0,70 km
Kocaköy	4,60 km	4,80 km

Kaynak: Proje Şirketi tarafından sağlanan Projenin Google Earth Dosyası, Nisan 2025

Projenin sosyal etki alanının belirlenmesi sonrasında, inşaat öncesi ve inşaat aşamalarında Projenin doğrudan sosyal alıcıları aşağıda tanımlanmıştır:

- Arazi edinimi/mera ve tarım arazilerinin kullanımı nedeniyle geçim kaynakları etkilenme potansiyeli olan yerel topluluk üyeleri,
- Proje alanı ve boru hattı güzergâhının hemen yakınında bulunan ve trafik hacminin artması, yol güvenliği riskleri, toz ve gürültü etkilerine maruz kalma olasılığı bulunan yakın köyler ve ticari işletmeler,
- Proje alanına erişim yollarında bulunan ve/veya bu yolları kullanan ve artan trafik hacmi ve yol güvenliği risklerine maruz kalma olasılığı bulunan yerel topluluk üyeleri,
- Projenin yerel istihdam fırsatlarından yararlanabilecek yerel topluluk üyeleri,
- Projenin yerel tedarik faaliyetlerinden yararlanabilecek ticari işletmeler,
- Projede temel danışmanlık hizmetine ihtiyaç duyabilecek hassas gruplar ve
- Proje kapsamında istihdam edilen tüm inşaat öncesi ve inşaat aşaması çalışanları (alt yükleniciler dahil).

Proje'nin işletme aşamasında etkileneceği öngörülen sosyal alıcılar aşağıda listelenmiştir:

- Proje alanına ve boru hattı güzergâhına yakın konumda bulunan ticari işletmeler dahil çevredeki yerleşim birimleri, su ve toprak kirliliği risklerinin yanı sıra gürültü ve görsel etkilerden etkilenme olasılığı bulunan çevredeki topluluklar,
- Projenin yerel istihdam fırsatlarından yararlanabilecek yerel topluluk üyeleri,
- Projenin yerel ekonomik faaliyetlerinden yararlanabilecek ticari işletmeler,
- Proje kapsamında temel danışmanlık hizmetine ihtiyaç duyabilecek hassas gruplar ve
- Proje kapsamında istihdam edilen tüm işletme aşaması çalışanları (alt yükleniciler dahil).

1.4 Beklenen Proje Etkileri ve Etki Azaltma Önlemlerinin Özeti

Projenin sosyal etkileri ve etki azaltma önlemleri, aşağıdaki Tablo 1.2 'de inşaat öncesi, inşaat ve işletme aşamalarına göre özetlenmiştir.

Tablo 1.2: Proje'nin sosyal etkilerinin özeti

Etki Konusu	Etki Açıklaması	Alıcıl	Etki Azaltma Önlemleri
İnşaat Öncesi Aşaması			
Toplum Sağlığı ve Güvenliği	İnşaat öncesi faaliyetler gürültü ve toz etkisine yol açabilir. Toz oluşumu tarım ürünleri, yaşlılar ve astım gibi kronik hastalıkları olan kişiler üzerinde olumsuz etkiler yaratabilirken, gürültü ise toplulukta rahatsızlık yaratabilir. İnşaat öncesi dönemde, Proje alanındaki inşaat araçlarının hareket sıklığı ve sondaj gereksinimleri, yerel topluluklar ve diğer yol kullanıcıları tarafından kullanılan mevcut yerel yollarda potansiyel trafik etkilerine yol açabilir. Ayrıca, Proje'den etkilenen köylerde çocuk bakım olanaklarının bulunmaması nedeniyle, birçok kadın çalışırken çocuklarını iş yerine (tarım arazileri) getirmek zorunda kalmaktadır. Sonuç olarak, çocuklar Proje'nin sondaj alanlarının yakınında ve/veya erişim yolları boyunca bulunabilir. Bu durum, özellikle Proje'nin ağır makine ve sondaj araçlarının hareketiyle birlikte, topluluk düzeyinde sağlık ve güvenlik riski oluşturmaktadır. Projenin sondaj aşaması için, Proje alanındaki sondaj sahasının yakınında, çevre köylerin yerleşim alanlarına yakın olmayan bir yerde, yaklaşık 60 işçinin konaklaması için geçici bir kamp alanı kurulacaktır. Bu bağlamda, Projenin sosyal etki alanında inşaat öncesi aşamasında önemli bir işgücü akışı beklenmemektedir.	- Proje kapsamındaki köylerde (Kocaköy, Yukarıköy, Gülpınar) yaşayan kişiler (çocuklar dahil) - Sondaj çalışmaları sırasında Proje kapsamında kullanılacak yolların kullanıcıları	Aşağıdaki plan ve prosedürlerin hazırlanması ve uygulanması: - Gürültü Yönetimi Planı - Toplum Sağlığı ve Güvenliği Planı - Hava Kalitesi Yönetimi Planı - Su Kalitesi Yönetimi Planı - Trafik Yönetimi Prosedürü - Konaklama Planı dahil İnsan Kaynakları ve İşçi Yönetimi Planı - Paydaş Katılım Planı - Düzenli istişare - Geçici kamp ve faaliyetleriyle ilgili endişeleri gidermek için yerel topluluklar ve tüm Proje çalışanlarıyla açık iletişim kurmak. - İç ve dış paydaşları Proje süreçleri hakkında düzenli olarak bilgilendirmek. - Projenin şikayet mekanizması - PKP'ye göre Projeye özgü iç ve dış şikayet mekanizmalarının geliştirilmesi ve etkin bir şekilde uygulanması.
Arazi Kullanımı, Fiziksel ve Ekonomik Yerinden Edilme	Proje kapsamında kuyu inşaatı için değerlendirilen meralar ve hazine arazileri şu anda otlatma faaliyetleri için kullanılmaktadır. İnşaat öncesi faaliyetler tamamlandıktan sonra, Proje bileşenleri (yani kuyular) nedeniyle arazide küçük kısıtlamalar olmakla birlikte otlatmaya açık olacaktır. Meraların edinimi, geçimini küçük ölçekli hayvancılıkla sağlayan hane halkları arasında ekonomik yerinden edilme ve gelir kaybına yol açabilir.	- Kocaköy, Yukarıköy ve Gülpınar köylerinde mera kullanıcıları - Proje kuyularının yakınındaki ahır sahipleri - Şahıs arazisi sahipleri/kullanıcıları	Aşağıdaki planların hazırlanması ve uygulanması: - Geçim Kaynakları İyileştirme Planı - Etkilenen hane halklarının geçim kaynaklarını yeniden iyileştirmelerine destek olacak programlar geliştirilecek ve uygulanacaktır.

Etki Konusu	Etki Açıklaması	Alıcıl	Etki Azaltma Önlemleri
	Proje kapsamında kuyu inşaatı faaliyetleri için Kocaköy köyünde sadece bir adet şahıs parseli satın alınacaktır. Satın alma işlemi, gerekli izinlerin alınmasının ardından IFC PS 5 ile uyumlu olarak, alıcı ve satıcının rızası temelinde gerçekleştirilecektir. Kocaköy köyünde, birbirine bitişik şahıs arazilerinde gerçekleştirilecek sondaj faaliyetleri sırasında ekipman ve malzemelerin depolanması amacıyla bir başka şahıs parseli kiralanmıştır. Projenin inşaat öncesi aşaması kapsamında gerçekleştirilecek arazi edinim faaliyetlerinin yerel topluluk üyeleri üzerinde küçük düzeyde olumsuz etkileri olacağı tahmin edilmektedir. Arazi edinim faaliyetlerinin herhangi bir fiziksel yerinden edilmeye neden olmayacağı ve kamulaştırma yapılmayacağı öngörülmektedir.		– Etkilenen arazilerde yetiştirilen ürün türleri ile hasat zamanları ayrıntılı şekilde belirlenecektir. Toz, inşaat faaliyetleri ve/veya arazi edinimi gibi nedenlerle oluşabilecek her türlü zarar, geçim kaynakları iyileştirme planlama stratejileri doğrultusunda tazmin edilecektir. – Ahırlara, göle veya etkilenen arazilerdeki diğer varlıklara ve yapılara verilen her türlü zarar, IFC PS 5 ile uyumlu olarak önlenerek ve Projenin yeniden yerleşim için arazi edinim faaliyetleri tarafından tetiklenmeyecektir. Bununla birlikte, Projeden kaynaklanan her türlü zarar ve/veya yeniden yerleşimle ilgili faaliyet, uluslararası standartlara (özellikle IFC PS 5) göre tazmin edilecektir – Projenin ekonomik yerinden edilme stratejisi, IFC PS 5 uyarınca ekonomik yerinden edilmeyi önlemek veya en aza indirmektir. Bu nedenle, aşağıdaki ilkeler benimsenmiştir: ○ Ekim yapılan mahsullere zarar vermemek ○ Toz etkilerine karşı önlem almak ○ Sulama sistemlerine zarar vermemek ○ Tarımsal erişimin kapatılmasını önlemek ○ Hayvanların erişimini engelleyen kapatmalardan kaçınmak • Paydaş Katılım Planı • Düzenli istişare

Etki Konusu	Etki Açıklaması	Alıcıl	Etki Azaltma Önlemleri
			– Etkilenen topluluk üyeleriyle düzenli istişareler yaparak onların endişelerini ve ihtiyaçlarını anlamaya çalışmak • Projenin şikayet mekanizması – Ekonomik yerinden edilmeye ilgili her türlü sorunu veya anlaşmazlığı ele almak için bir şikayet mekanizması oluşturmak
Yerel Ekonomi, Geçim Kaynakları ve İstihdam	Yerel istihdam yaratılması, Projenin olası olumlu etkilerinden biridir. Ayrıca, gelir yaratma ve artırma açısından yerel işletmeler, şirketler ve tedarikçiler için faydalı olabilecek çok sayıda tedarik fırsatı olacaktır. Yerel sakinler, don dönemleri hariç, yıl boyunca birincil gelir kaynağı olarak tarımsal faaliyetlerde bulunmaktadır. Bu tarımsal faaliyetler hane halkının geçim kaynağı için hayati önem taşımaktadır ve Proje'nin inşaat öncesi faaliyetleri (örneğin toz) nedeniyle mahsullerin zarar görmesini önlemek için Proje'nin faaliyetlerinin planlanmasında dikkate alınacaktır. Benzer şekilde, inşaat aşamasında yol ve trafik yoğunluğu, Proje alanı içindeki ve yakınındaki otlaklarda otlayan sürüleri için risk oluşturabilir.	• Proje kapsamındaki köylerde (Kocaköy, Yukarıköy, Gülpınar) yaşayanlar (özellikle işsizler) • Tarımsal faaliyetlerde bulunan yerel halk • Hayvancılık faaliyetlerinde bulunan yerel halk • Yerel dükkanlar, işletmeler ve şirketler	Aşağıdaki planların hazırlanması ve uygulanması: • Paydaş Katılım Planı • Tedarik Zinciri Yönetim Planı • Geçim Kaynakları İyileştirme Planı • Projenin şikayet mekanizması • Düzenli istişare
Altyapı Hizmetleri	Sondaj faaliyetleri önemli miktarda su gerektirebilir. Su yerel kaynaklardan (örn; yüzey suyu, yeraltı suyu) temin edilirse, bu durum Proje'den etkilenen köylerdeki su kaynaklarının azalmasına neden olabilir. Erişim yolunun kötü durumu nedeniyle, sondaj faaliyetleri için araçların hareket etmesi önemli miktarda toz oluşturabilir ve bu da çevreyi etkileyebilir. Proje Şirketi, Projenin inşaat aşamasında kullanılacak yolların iyileştirilmesi için gerekli çabayı gösterecektir. Temmuz 2025'te yapılan saha ziyareti sırasında Ayvacık Sulama Birliği'nden elde edilen bilgilere göre, Proje bölgedeki mevcut yer altı sulama boru hatları için risk oluşturabilir. Projenin etkilenen yerel halkın ihtiyaç ve taleplerini izleme fırsatı bulunmaktadır. Yerel topluluk üyeleriyle kurulan sağlam paydaş ilişkileri, köylerin gerekli altyapı ihtiyaçlarının Proje ömrü boyunca Proje Şirketi ile paylaşılmasını sağlayacaktır.	• Projeden etkilenen köylerdeki muhtarlar ve sakinler (Kocaköy, Yukarıköy, Gülpınar) • Diğer potansiyel olarak etkilenen yerel sosyal kurumlar (örneğin okullar, camiler)	• Paydaş Katılım Planı • Düzenli istişare – Projenin sondaj faaliyetleri sırasında hasarın önlenmesi için birlik ve diğer ilgili yetkililerle koordinasyon ve işbirliği hayati önem taşıyacaktır. • Paydaş Katılım Planının hazırlanması ve uygulanması

Etki Konusu	Etki Açıklaması	Alıcı	Etki Azaltma Önlemleri
Toplumsal Cinsiyet Boyutu Dahil Hassas Gruplar	Hassas grupların günlük yaşam uygulamaları ve/veya belirli hizmetlere (örneğin, ilçe sınırlarındaki sağlık tesislerine) erişimi, Proje etkileri nedeniyle orantısız ve olumsuz şekilde etkilenebilir. Projenin ÇSED sürecinde hassas gruplar üzerinde büyük bir etki tespit edilmemiştir. Bununla birlikte, tüm inşaat öncesi faaliyetler mevcut hassas grupların (örneğin yaşlılar, engelli bireyler) hassasiyetleri göz önünde bulundurularak yürütülecektir. İnşaat öncesi faaliyetler süresince, hassas grupların herhangi bir şekilde istismar edilmesini önlemeye yönelik önlemler alınması gerekmektedir. Proje etki alanındaki köylerde kadınlarla yapılan odak grup görüşmeleri sırasında, aile içi şiddetin yaygın bir sorun olduğu not edilmiştir. Bu konuda saha ziyaretleri dışında kanıta dayalı veri bulunmamakla birlikte, kadınların bu yöndeki ifadeleri, Projenin toplumsal cinsiyete dayalı kırılganlıklara karşı duyarlı kalması ve daha geniş sosyal yönetim yaklaşımı kapsamında olası destek mekanizmalarını veya ilgili hizmetlere yönlendirme yollarını değerlendirmesi gerektiğini ortaya koyabilir. Saha gözlemleri ayrıca, tarımsal faaliyetler kapsamında kadınların karşılıksız ev içi emeğine dayalı iş yükünü ortaya koymuş ve toplumsal cinsiyete duyarlı planlamanın gerekliliğini pekiştirmiştir. Saha ziyaretleri sırasında, Proje etki alanındaki topluluklarda çocuk işçiliği vakaları da tespit edilmiştir. Çocukların kayıt dışı işlerde çalıştığı bildirilmiştir. Bu durum, Proje kapsamında çocuk işçiliğinin önlenmesinin ve çocuk koruma hususlarının Projenin sosyal risk yönetimi çerçevesine entegre edilmesinin önemini vurgulamaktadır.	Proje'nin etkilediği köylerdeki hassas gruplar (Proje'nin arazi edinim süreci nedeniyle geçim kaynakları etkilenebilecek ekonomik olarak yerinden edilmiş kişiler, engelliler, yoksullar, yaşlılar, tarım ve hayvancılık faaliyetlerinde ücretsiz ev işleri yapan kadınlar ve 18 yaşın altındaki çocuklar ile kadının hane reisi olduğu haneler)	Aşağıdaki planların hazırlanması ve uygulanması: - Paydaş Katılım Planı - Toplumsal Cinsiyet Eylem Planı - Projenin şikayet mekanizması - Düzenli istişare
İnşaat Aşaması			
Toplum Sağlığı ve Güvenliği	İnşaat faaliyetlerinden kaynaklanan gürültü, toz ve trafik ile ilgili etkiler ortaya çıkabilir. Toz oluşumu tarım ürünleri, yaşlılar ve astım gibi kronik hastalıkları olan kişiler üzerinde olumsuz etkiler yaratabilirken, gürültü ise toplumu rahatsız edebilir. Öte yandan, inşaat araçlarının hareketleri nedeniyle Proje, yerel topluluklar ve diğer yol kullanıcıları tarafından kullanılan yollarda potansiyel trafik etkileri olacağı tahmin edilmektedir.	- Proje kapsamındaki köylerde (Kocaköy, Yukarıköy, Gülpınar) yaşayanlar (çocuklar dahil) - Sondaj çalışmaları sırasında Proje kapsamında kullanılacak yolların kullanıcıları	Aşağıdaki planların hazırlanması ve uygulanması: - Gürültü Yönetimi Planı - Toplum Sağlığı ve Güvenliği Planı - Hava Kalitesi Yönetimi Planı - Su Kalitesi Yönetimi Planı - Trafik Yönetimi Prosedürü

Etki Konusu	Etki Açıklaması	Alıcıl	Etki Azaltma Önlemleri
	Bunların yanı sıra, daha önce belirtildiği gibi, Proje'den etkilenen köylerde çocuk bakım olanaklarının bulunmaması, birçok kadının çalışırken çocuklarını iş yerine (tarım arazileri) getirmelerine neden olmaktadır. Bu nedenle, çocukların Proje'nin inşaat alanlarının yakınında ve/veya erişim yolları boyunca bulunması, özellikle Proje'nin ağır makine ve inşaat araçlarının hareketleri nedeniyle, topluluk düzeyinde sağlık ve güvenlik riski oluşturmaktadır.		• Paydaş Katılım Planı • Düzenli istişare – Geçici kamp ve faaliyetleriyle ilgili endişeleri gidermek için yerel topluluklar ve tüm Proje çalışanları ile açık iletişim sürdürmek. – İç ve dış paydaşları Proje süreçleri hakkında düzenli olarak bilgilendirmek. • Projenin şikayet mekanizması – PKP'ye göre Projeye özgü iç ve dış şikayet mekanizmalarının geliştirilmesi ve etkin bir şekilde uygulanması.
Arazi Kullanımı, Fiziksel ve Ekonomik Yerinden Edilme	Tüm Proje bileşenleri (jeotermal enerji santrali, boru hattı, güneş enerjisi santrali dahil) için gerekli araziler dikkate alındığında, Proje'nin arazi ediniminden kaynaklanan önemli bir geçim kaynağı etkisi öngörülmemektedir. Nitekim, otlak arazilerinde kuyular ve jeotermal enerji santrali için arazi edinim faaliyetleri kapsamında fiziksel yeniden yerleşim öngörülmemektedir. Saha ziyaretleri sırasında ağullar ve bir gölet gözlemlenmiştir; ancak ağulların aktif olarak kullanılmadığı, hayvanların ise göleti kullandığı doğrulanmıştır. Ağullar ve gölet dışında, 2025 Mayıs ve Temmuz 2025¹ aylarında yapılan saha ziyaretleri sırasında Proje'den etkilenecek arazilerde başka hiçbir yapı gözlemlenmemiştir. Projenin arazi edinimi faaliyetlerinden etkilenecek mera ve tarım arazilerindeki kısıtlamalar nedeniyle, küçük seviyede ekonomik yerinden edilme meydana gelebilir. Boru hattı güzergâhı, sahiplerinin/kullanıcılarının arazi kullanımında herhangi bir kısıtlama olmaması için mümkün olduğunca tarım arazisi sınırlarından geçecek şekilde tasarlanmıştır. Ancak, boru hatlarının arazilerin ortasından geçtiği birkaç tarım arazisi bulunmaktadır. Buna ek	• Kocaköy, Yukarıköy ve Gülpınar köylerinde mera kullanıcıları • Proje kuyularının yakınındaki ağulların sahipleri • Şahıs arazileri sahipleri/kullanıcıları	Aşağıdaki planların hazırlanması ve uygulanması: • Geçim Kaynakları İyileştirme Planı – Etkilenen hanelerin geçim kaynaklarını geri kazanmalarına destek olacak programlar geliştirilecek ve uygulanacaktır. – Etkilenen arazilerde yetiştirilecek her türlü ürün, hasat zaman çizelgeleriyle birlikte ayrıntılı olarak belirlenecektir. Toz veya diğer inşaat ve/veya arazi edinim faaliyetlerinden kaynaklanan her türlü zarar, geçim kaynaklarının geri kazanılmasına yönelik planlama stratejileri doğrultusunda tazmin edilecektir. – Ağullara, göle veya etkilenen arazilerdeki diğer varlıklara ve yapılara verilen her türlü zarar, IFC PS 5 ile uyumlu olarak

¹ Proje Şirketi'nin müzakere süreçleri tamamlandıktan sonra yapılacak tam sayım çalışmaları sırasında, boru hatları için edinilecek araziler üzerindeki etkilerle ilgili daha ayrıntılı ve kapsamlı bir araştırma yapılacağı not edilmelidir. Tam sayım çalışmalarının ardından, gerekli haklar belirlenecek ve Proje'nin geçim kaynaklarının iyileştirmesi planlamalarının kapsamına dahil edilecektir.

Etki Konusu	Etki Açıklaması	Alıcıl	Etki Azaltma Önlemleri
	olarak, bazı bitişik tarım arazileri, farklı parsel bilgilerine sahip olsalar da aynı sahiplere/kullanıcılara ait olabilir veya onlar tarafından kullanılabilir. Bu gibi durumlarda, arazilerin bölünmesi ve tarım makineleri ve/veya sulama sistemlerinin kullanımında olası zorluklar nedeniyle bu arazilerdeki tarımsal faaliyetler olumsuz etkilenebilir. Kısıtlamaların etkilerinin yanı sıra, inşaat faaliyetleri sırasında toz nedeniyle ürünün zarar görme olasılığı da vardır ve bu da ekonomik kayıplara yol açabilir.		önlenecek ve Proje'nin yeniden yerleşim için arazi edinim faaliyetleri tarafından tetiklenmeyecektir. Bununla birlikte, Proje'den kaynaklanan her türlü zarar ve/veya yeniden yerleşimle ilgili faaliyet, uluslararası standartlara (özellikle IFC PS 5) göre tazmin edilecektir. – Projenin ekonomik yerinden edilme stratejisi, IFC PS 5 uyarınca ekonomik yerinden edilmeyi önlemek veya en aza indirmektir. Bu nedenle, aşağıdaki ilkeler benimsenmiştir – Yetiştirilen mahsullerin zarar görmesini önlemek ○ Toz etkilerine karşı önlem almak ○ Sulama sistemlerinin zarar görmesini önlemek ○ Tarımsal erişimin kapatılmasını önlemek ○ Hayvanların erişiminin kapatılmasını önlemek ● Paydaş Katılım Planı ● Düzenli istişare – Etkilenen topluluk üleriyle düzenli istişareler yoluyla iletişim kurarak onların endişelerini ve ihtiyaçlarını anlamak ● Projenin şikayet mekanizması – Ekonomik yerinden edilmeyle ilgili her türlü sorunu veya anlaşmazlığı ele almak için bir şikayet mekanizması oluşturmak
Yerel Ekonomi, Geçim Kaynakları ve İstihdam	Yerel istihdam yaratılması, Projenin olası olumlu etkilerinden biridir. Yerel istihdam açısından, yerel topluluk üyeleri, bölgenin ekonomik olarak gelişmesi için bu tür projelerin ihtiyaç kapsamında çevre köylerden insanları işe almasını beklemektedir. Bu nedenle,	● Proje kapsamındaki köylerde (Kocaköy, Yukarıköy, Gülpınar) yaşayanlar (özellikle işsizler) ● Tarımsal faaliyetlerde bulunan yerel halk	Aşağıdaki planların hazırlanması ve uygulanması: ● Paydaş Katılım Planı ● Geçim Kaynakları İyileştirme Planı

Etki Konusu	Etki Açıklaması	Alıcıl	Etki Azaltma Önlemleri
	yükleniciler ve alt yükleniciler, mümkün olduğunca yerel vasıfsız ve yarı vasıflı işgücünü istihdam edeceklerdir (örneğin, güvenlik hizmetleri için). Ayrıca, gelir yaratma ve artırma açısından yerel işletmeler, şirketler ve tedarikçiler için faydalı olabilecek çok sayıda tedarik fırsatı olacaktır. Örneğin, inşaat işçisi sayısı en yoğun dönemde yaklaşık 70 olacaktır. İşçiler, Proje alanının çevresindeki otellerde konaklayacak ve bu da yerel ekonomiye fayda sağlayacaktır. Yerel sakinler, don dönemleri hariç, yıl boyunca birincil gelir kaynağı olarak tarımsal faaliyetlerde bulunmaktadır. Bu tarımsal faaliyetler, hane halkının geçim kaynağı için hayati önem taşımaktadır ve Proje'nin inşaat faaliyetleri (örneğin toz) nedeniyle mahsullere zarar gelmesini önlemek için Proje'nin zamanlamasında dikkate alınacaktır. Benzer şekilde, inşaat aşamasındaki yol ve trafik yoğunluğu, Proje alanı içindeki ve yakınındaki otlaklarda otlayan sürüleri için risk oluşturabilir.	● Hayvancılık faaliyetlerinde bulunan yerel halk ● Yerel dükkanlar, işletmeler ve şirketler	● Tedarik Zinciri Yönetim Planı ● Projenin şikayet mekanizması ● Düzenli istişare
Altyapı Hizmetleri	Erişim yolunun kötü durumu nedeniyle, inşaat araçlarının hareketleri önemli miktarda toz oluşturabilir ve bu da çevreyi etkileyebilir. Proje Şirketi, Proje'nin inşaat aşamasında kullanılacak yolların iyileştirilmesi için gerekli çabayı gösterecektir. Proje, bölgedeki mevcut yer altı sulama boru hatları için risk oluşturabilir. Proje'nin inşaat faaliyetleri sırasında hasarı önlemek için ilgili makamlarla koordinasyon ve işbirliği yapılması büyük önem taşıyacaktır. Proje Şirketi, mevcut JES tesisi faaliyetleri kapsamında yerel topluluk üyelerine destek sağlamaktadır. Proje Şirketi, yakın köylerle sürekli istişarelerde bulunarak, Projeden etkilenen sakinlerin ihtiyaç ve taleplerini izleme fırsatı bulacaktır. Yerel topluluk üyeleriyle kurulan sağlam paydaş ilişkileri, köylerin gerekli altyapı ihtiyaçlarının Proje ömrü boyunca Proje Şirketi ile paylaşılmasını sağlayacaktır.	● Projeden etkilenen köylerdeki muhtarlar ve sakinler (Kocaköy, Yukarıköy, Gülpınar) ● Diğer potansiyel olarak etkilenen yerel sosyal kurumlar (örneğin okullar, camiler)	● Projenin şikayet mekanizması ● Düzenli istişare ● Paydaş Katılım Planının hazırlanması ve uygulanması
Toplumsal Cinsiyet Boyutu Dahil Hassas Gruplar	Hassas grupların günlük yaşam uygulamaları ve/veya belirli hizmetlere (örneğin, ilçe sınırlarındaki sağlık tesislerine) erişimi, Proje etkileri nedeniyle orantısız ve olumsuz şekilde etkilenebilir.	● Proje'nin etkilediği köylerdeki hassas gruplar (Proje'nin arazi edinim süreci nedeniyle geçim kaynakları etkilenebilecek ekonomik olarak yerinden edilmiş kişiler, engelliler, yoksullar, yaşlılar, tarım ve hayvancılık faaliyetlerinde	Aşağıdaki planların hazırlanması ve uygulanması: ● Paydaş Katılım Planı ● Toplumsal Cinsiyet Eylem Planı ● Projenin şikayet mekanizması

Etki Konusu	Etki Açıklaması	Alıcıl	Etki Azaltma Önlemleri
	Projenin ÇSED sürecinde hassas gruplar üzerinde büyük bir etki tespit edilmemiştir. Bununla birlikte, tüm inşaat sürecinde faaliyetler mevcut hassas grupların (örneğin yaşlılar, engelli bireyler) hassasiyetleri göz önünde bulundurularak yürütülecektir. İnşaat öncesi faaliyetler süresince, hassas grupların herhangi bir şekilde istismar edilmesini önlemeye yönelik önlemler alınması gerekmektedir. Proje etki alanındaki köylerde kadınlarla yapılan odak grup görüşmeleri sırasında, aile içi şiddetin yaygın bir sorun olduğu not edilmiştir. Bu konuda saha ziyaretleri dışında kanıta dayalı veri bulunmamakla birlikte, kadınların bu yöndeki ifadeleri, Projenin toplumsal cinsiyete dayalı kırılganlıklara karşı duyarlı kalması ve daha geniş sosyal yönetim yaklaşımı kapsamında olası destek mekanizmalarını veya ilgili hizmetlere yönlendirme yollarını değerlendirmesi gerektiğini ortaya koyabilir. Saha gözlemleri ayrıca, tarımsal faaliyetler kapsamında kadınların karşılıksız ev içi emeğine dayalı iş yükünü ortaya koymuş ve toplumsal cinsiyete duyarlı planlamanın gerekliliğini pekiştirmiştir. Saha ziyaretleri sırasında, Proje etki alanındaki topluluklarda çocuk işçiliği vakaları da tespit edilmiştir. Çocukların kayıt dışı işlerde çalıştığı bildirilmiştir. Bu durum, Proje kapsamında çocuk işçiliğinin önlenmesinin ve çocuk koruma hususlarının Projenin sosyal risk yönetimi çerçevesine entegre edilmesinin önemini vurgulamaktadır.	ücretsiz ev işleri yapan kadınlar ve 18 yaşın altındaki çocuklar ile kadının hane reisi olduğu haneler)	• Düzenli istişare
İşletme Aşaması			
Kalıcı Etkiler	Operasyon aşamasında önemli bir etki beklenmemekle birlikte, Proje, kalan etkiler (örn.; arazi kullanımı ve edinimi faaliyetleri) için hafifletici önlemlerin uygulanmasına devam etmeyi taahhüt etmektedir.	• Proje kapsamındaki köylerde (Kocaköy, Yukarıköy, Gülpınar) yaşayan kişiler • Proje kapsamındaki arazilerin sahipleri/kullanıcıları • Proje kapsamında belirlenen savunmasız gruplar	• Projenin şikayet mekanizması • Düzenli istişare • Paydaş Katılım Planının hazırlanması ve uygulanması

Kaynak: Projenin Taslak ÇSED Raporu

2 Paydaş Katılım Gereklilikleri

2.1 Genel Bakış

Projelerde sürekli, açık ve şeffaf paydaş katılımı, projenin sürdürülebilirliği, kalitenin iyileştirilmesi ve daha iyi uygulamanın sağlanması için zorunlu bir yönü oluşturmaktadır. Paydaş katılımının amacı, projelerden etkilenen topluluklar, kişiler, gruplar, işletmeler ve diğer ilgili taraflar üzerindeki risk ve etkileri başarılı bir şekilde yönetmektir. Paydaşların sağlam bir şekilde tanımlanması ve paydaş haritasının çıkarılması, etkili bir paydaş katılımının ilk ve en önemli adımlarıdır.

Proje Şirketi, Haziran 2021'den bu yana bir tesise sahip olduğundan, Proje Şirketi ile muhtarlar ve Proje alanı çevresindeki köylerdeki sakinler arasında yakın bir iletişim bulunmaktadır. Bu tür sürekli diyalog, ilçe ve il düzeyindeki devlet kurumları ve ilgili sivil toplum kuruluşları ile de kurulmuştur.

Paydaş katılımı, Proje Şirketi ve Proje paydaşlarının, inşaat öncesi, inşaat ve işletme aşamaları dahil olmak üzere Proje yaşam döngüsü boyunca devam edecek karşılıklı bir iletişim hattı oluşturmasını sağlar. Projenin her aşaması farklı katılım ve istişare faaliyetlerini gerektirebilir. Bu bağlamda, belirli paydaş katılım faaliyetleri değerlendirilecek ve ÇSED Raporu ile Projenin Paydaş Katılım Planında (PKP) uygun şekilde yansıtılacaktır. Proje Şirketi, tüm Proje paydaşlarıyla sürekli iletişim ve istişare için uygun kanalların kurulmasını sağlamaktan sorumludur.

Uluslararası standartlar ve gereklilikler (özellikle IFC PS1 ve EP IV Prensipten 5) gerektirdiği üzere, paydaşlarla istişare ve katılım aşağıdaki hususları içerir:

- Paydaş olarak kabul edilecek, etkilenmesi muhtemel tüm kişi, grup, topluluk, kuruluş, hassas/dezavantajlı kişi ve grupların tanımlanması ve analizi,
- Paydaş katılımı, bilgilendirme ve paydaşlarla anlamlı istişarenin nasıl yürütüleceği ile ilgili adımların planlanması,
- Proje veya paydaşlar için bir risk ya da olumsuz etki olarak duran konuların belirlenmesi,
- Paydaşlar için Proje'ye ilişkin iyi bir anlayış oluşturulması,
- Proje ile paydaşlar arasında uzun süreli iletişim için, manipülasyon zorlama ve tehdit içermeyen bir şikayet mekanizmasının ele alınması,
- Şikayetlere, şikayet mekanizması aracılığıyla zamanında yanıt verilmesi,
- Paydaşların düzenli olarak Proje hakkında bilgilendirilmesi.

2.2 Geçerli Rehber ve Standartlar

Bu PKP, ulusal mevzuat ve uluslararası standartlar ve gereklilikler (özellikle IFC PS1, PS2 ve PS5 ile EP IV İlkeleri 5 ve 6) ile uyumlu olarak hazırlanmıştır. Bu hususlar aşağıdaki bölümlerde ayrıntılı olarak açıklanmaktadır..

2.2.1 2.2.1 Ulusal Koşullar

Türk ÇED Yönetmeliği (Resmi Gazete Tarih/Sayı: 29.07.2022/31907), bilgilendirme ve paydaş katılımı ile ilgili çok sayıda koşulu içermektedir.

Projelerin kapsam belirleme aşamasında, Ulusal ÇED süreci kapsamında paydaş katılımı, ilgili resmi makamların temsilcilerinden oluşan ve projenin incelenmesi ve değerlendirilmesinden sorumlu olan bir komisyonun kurulmasıyla başlamaktadır.

Bu komisyonun kurulmasını, halkın katılımı toplantısı takip etmektedir. Halkın katılımı toplantısı düzenlenmesi, yönetmeliğe göre yasal olarak zorunludur. Halkın katılımı toplantısı düzenlenmesinin amacı, halkın ve projenin ilgili taraflarının (bir başka ifadeyle yöre halkı, resmi makamlar, sivil toplum kuruluşları) proje hakkında bilgi sahibi olmasını ve proje ile ilgili görüş, öneri ve/veya kaygılarını sunma fırsatı yakalamalarını sağlamaktır. Proje'den en çok etkileneceği değerlendirilen yöre halkının bu toplantıya katılımının sağlanması çok önemlidir. Bu nedenle, yönetmelikte ayrıca, yöre halkı için mümkün olduğunca erişilebilir toplantı düzenlenmesinin altı çizilmektedir.

Toplantıya katılanların bildirdiği konular, ÇED dokümanında dikkate alınmak ve ele alınmak üzere resmi toplantı tutanağına işlenmektedir. Ayrıca, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (ÇŞB) tarafından yetkilendirilen kurumlarca, halkı proje ve projenin etkileri hakkında bilgilendirmek ve halkın proje ile ilgili görüş ve önerilerini almayı kolaylaştırmak için bir PKP hazırlanmaktadır. Ancak söz konusu yönetmelik Temmuz 2022 itibarıyla yürürlükte ve ÇED sürecine tabi Proje'nin halkın katılımı toplantısı Aralık 2021'de gerçekleştirilmiştir. Bu sebeple Proje Şirketi ÇED süreci kapsamında PKP hazırlama zorunluluğundan muaftır.

ÇED dokümanı incelenmek üzere Çevre, Şehircilik ve İklim Bakanlığına sunulduktan sonra, Bakanlık ve ilgili il müdürlükleri tarafından, kurulan komisyonca inceleme sürecinin başladığı ve taslak ÇED dokümanının 30 gün süreyle halkın inceleme ve görüşüne açıldığı kamuoyuna duyurulmaktadır. Bu duyuru için uygun iletişim kanalları (bir başka ifadeyle gazeteler, panolar ve İnternet) kullanılmaktadır.

Komisyon ve halkın incelemesinden sonra, ÇED dokümanının nihai taslağı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve ilgili il müdürlükleri tarafından, duyuru panoları ve İnternet aracılığıyla 10 gün boyunca açık tutulmaktadır. Komisyonun değerlendirmeleri ve halkın görüşleri göz önünde tutularak, Çevre, Şehircilik ve İklim Bakanlığı tarafından proje ile ilgili "ÇED Olumlu" veya "ÇED Olumsuz" kararı verilmektedir. "ÇED olumsuz" kararı alan ÇED raporlarının halkın ve ilgili paydaşların incelemesine yeniden sunulması zorunludur (yukarıda açıklanan yöntemlerin aynısı). Ek bir halkın katılımı toplantısına gerek bulunmamaktadır.

Son aşamada, uygun iletişim araçları kullanılarak Bakanlığın kararı da Proje paydaşlarına aktarılmaktadır.

İstişare, bilgilendirme, paydaş katılımı ve şikayet mekanizmasıyla ilgili ulusal mevzuat kapsamında ayrıca, aşağıda açıklanan Bilgi Edinme Hakkı Kanunu (4982 sayılı Kanun), Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (6698 sayılı Kanun), Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun (3071 sayılı Kanun) ve Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik yer almaktadır:

Bilgi Edinme Hakkı Kanunu (4982 sayılı Kanun)

Bilgi Edinme Hakkı Kanunu, demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak bilgi edinme hakkına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektedir.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (6698 sayılı Kanun)

Bu Kanun'un amacı, kişisel verilen işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemektir.

Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun (3071 sayılı Kanun)

Türk vatandaşları Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun'un (01.11.1984 tarih ve 3071 sayılı Resmi Gazete) 3. maddesi uyarınca, dilek ve şikayetleri hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisine ve yetkili makamlara yazı ile başvurma hakkına sahiptir. Ayrıca, Türkiye'de ikamet eden yabancılar karşılıklılık esası gözetilmek ve dilekçelerinin Türkçe yazılması kaydıyla bu haktan yararlanabilirler.

2.2.2 Uluslararası Koşullar

Proje'nin paydaş katılım ve istişare koşulları, aşağıda belirtilen uluslararası standartlar dikkate alınarak değerlendirilmekte ve planlanmaktadır:

- Çevresel ve Sosyal Sürdürülebilirlik ile ilgili IFC Performans Standartları (2012)
 - 1 no'lu Performans Standardı (PS1) – Çevresel ve Sosyal Risklerin ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi: PS1'de, aşağıdakilerin önemi vurgulanmaktadır: (i) Proje'nin çevresel ve sosyal etkileri, riskleri ve fırsatlarının belirlenmesi için bütünlüklük değerlendirme, (ii) Proje ile ilgili bilgilerin açıklanması ve yerli halkı doğrudan etkileyen konularda yerli halk ile yapılan istişareler yoluyla etkin toplum ve paydaş katılımı, (iii) yönetim programları, izleme ve gözden geçirme aracılığıyla Proje süresince Müşteri'nin sosyal ve çevresel performans yönetimi.
 - 2 no'lu Performans Standardı (PS2) – İş ve Çalışma Koşulları: Performans Standardı 2 uyarınca, istihdam ve gelir yaratılarak ekonomik büyümeyi teşvik etme çabaları çalışanların temel haklarını korumalıdır. Çalışanlar şirketleri için değerli bir unsur olup, çalışanlar ve yönetim arasında sağlam bir ilişki şirketin sürdürülebilirliği için son derece önemlidir. Müşteri, çalışanların (ve işçi örgütlerinin) işyeriyle ilgili endişelerini dile getirebilmeleri için bir şikayet mekanizması kuracaktır. Şikâyet mekanizması hakkındaki bilgiler işe alım sırasında çalışanlara sağlanacak ve bu mekanizma çalışanlar tarafından kolayca erişilebilir olacaktır.
 - 5 no'lu Performans Standardı (PS5) – Arazi Edinimi ve Zorunlu Yeniden Yerleşim: Yeniden yerleşim ve geçim kaynaklarının geri kazandırılması ile ilgili karar verme süreçleri, uygun olduğu yerlerde seçenek ve alternatifleri içermelidir. Performans Standardı'nın amaçlarıyla uyumlu sonuçlar elde etmek amacıyla, planlama, uygulama, izleme, tazminat ödemelerinin değerlendirilmesi, geçim kaynaklarının geri kazandırılması faaliyetleri ve yeniden yerleşim sırasında ilgili bilgilerin açıklanması ve Etkilenen Topluluklar ve kişilerin katılımı sürecektir.
- Ekvator Prensipleri IV (2020)
 - 5 no'lu Prensip - Paydaş Katılımı: 5 no'lu Prensip'te, tüm A ve B Kategorisi projeler için, Ekvator Prensipleri Finans Kurulu (EPFI) tarafından müşterinin etkilenen topluluklar, işçiler ve ilgili olduğu durumlarda diğer paydaşlarla birlikte, yapılandırılmış ve kültürel olarak uygun bir şekilde devam eden bir süreç olarak etkin paydaş katılımını ortaya koymasının zorunlu tutulacağı tanınmaktadır.
 - Etkilenen topluluklar üzerinde muhtemel önemli olumsuz etkiler doğurabilecek projelerde bu prensip, bir aydınlatılmış istişare ve katılım sürecinin gerçekleştirilmesini zorunlu kılmaktadır. Müşterinin, istişare sürecini aşağıdakilere uygun hale getirmesi beklenmektedir: (i) projenin risk ve etkileri, (ii) projenin geliştirme aşaması, etkilenen toplulukların dil tercihleri, karar alma süreçleri ve (iii) dezavantajlı ve hassas grupların ihtiyaçları.
 - 6 no'lu Prensip - Şikayet Mekanizması: 6 no'lu Prensip'te, tüm A Kategorisi ve uygun olduğu durumlarda B Kategorisi projeler için, Ekvator Prensipleri Finans Kurulu (EPFI) tarafından, müşterinin kendi Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi (ÇSYS) kapsamında, projenin çevresel ve sosyal performansıyla ilgili kaygı ve şikayetlerin alınması ve bunların çözümünün kolaylaştırılmasına yönelik olarak uygun olduğu şekilde etkilenen topluluklar ve çalışanlar tarafından kullanılmak üzere tasarlanmış etkin şikayet mekanizmalarını kurmasının zorunlu tutulacağı tanınmaktadır.

3 Paydaş Tanımlama ve Analizi

3.1 Genel Bakış

Uluslararası standartların tanımları doğrultusunda, paydaşlar bir projeden etkilenen veya bir projenin sonucunda hakkı bulunan kişi veya gruplar olarak tanımlanmaktadır. Proje'nin etkisi olumlu veya olumsuz olabileceği gibi, doğrudan veya dolaylı olabilmektedir.

Paydaş katılımında ilk adım, Proje paydaşlarının tanımlanmasıdır. Bu tanımlamanın amacı, her bir paydaş grubunu ve bunların Proje ile ilişkisini belirlemektir. Başarılı sonuçlar elde etmek için, bir proje üstlenilirken bu paydaş gruplarının düşünceleri, bakış açıları, kaygıları ve ihtiyaçlarının göz önünde bulundurulması önemlidir.

3.2 Proje Paydaşları

Projenin belirlenen paydaşları, aşağıdaki Tablo 3.1: Resmi makamlar için dış paydaş listesi

Resmi Makamlar			
Seviye	Organizasyon	Proje ile ilişkisi	İlgili Seviyesi
Ulusal	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve ilgili birimlerinin, Proje ve bileşenleriyle ilgili düzenleyici görevleri bulunmaktadır.	Yüksek
	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)	EPDK, genel olarak Proje kapsamı ve bileşenleri ile ilgili olarak Proje'nin kilit paydaşlarından biridir.	Yüksek
	Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ)	TEİAŞ, Proje'nin enerji nakil hattı (ENH) göz önüne alındığında kilit paydaş konumundadır.	Yüksek
	Tarım ve Orman Bakanlığı	Tarım ve Orman Bakanlığı, Proje'nin tasarım, inşaat öncesi, inşaat ve işletme faaliyetleriyle ilgili özel görüş beyan edebilmektedir.	Orta
	Tarım ve Orman Bakanlığı, Hayvancılık Genel Müdürlüğü		
	Tarım ve Orman Bakanlığı, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü		
	Tarım ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü		
	Tarım ve Orman Bakanlığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü		
	Tarım ve Orman Bakanlığı, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü		
	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (ÇŞB)	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının, Proje ile ilgili, çevresel etki değerlendirme izinleri ve çevresel izin gibi düzenleyici görevleri bulunmaktadır.	Orta
	ÇŞB, ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü		
	ÇŞB, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü		
	ÇŞB, Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü		
	ÇŞB, Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü		
	ÇŞB, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü		
	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (UAB)	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Proje'nin değerlendirilmesiyle ilgili özel görüş beyan edebilmektedir.	Orta
	UAB, Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü		
	UAB, Karayolları Genel Müdürlüğü	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, çalışma ve çalışma koşulları ile Proje	Düşük
	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB)		
	ÇSGB, Çalışma Genel Müdürlüğü		

Resmi Makamlar			
Seviye	Organizasyon	Proje ile ilişkisi	İlgi Seviyesi
Bölge	ÇSGB, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü	personelinin sağlık ve güvenliği ile ilgili özel görüş beyan edebilmektedir.	
	Kültür ve Turizm Bakanlığı (KTB)		
	KTB, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü	Kültür ve Turizm Bakanlığı, mevzuat açısından görüş beyan edebilmektedir.	Düşük
	Devlet Su İşleri (DSİ) 25. Bölge Müdürlüğü	DSİ Bölge Müdürlüğü, Proje alanı yakınından geçen akarsularla ilgili özel görüş beyan edebilmektedir.	Yüksek
	Tarım ve Orman Bakanlığı 2. Bölge Müdürlüğü	Tarım ve Orman Bölge Müdürlüğü, Proje alanı yakınındaki muhtemel korunan alanlar ve Proje alanındaki ağaçların durumu ile ilgili özel görüş beyan edebilmektedir.	Yüksek
	Karayolları 14. Bölge Müdürlüğü	Karayolları Bölge Müdürlüğü, Proje alanı dahilinde yol geçişiyle ilgili görüş sunabilmektedir.	Yüksek
	Çanakkale Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu	Kurul, Proje alanının arkeolojik potansiyelinin belirlenmesi ve açıklanmasında önemli bir paydaştır.	Yüksek
	Çanakkale Valiliği	Hükümeti temsil eden valilikler, illerdeki en yüksek otoritelerdir..	Yüksek
	Çanakkale İl Özel idaresi		Yüksek
	Çanakkale Yatırım ve Koordinasyon Komitesi Müdürlüğü	İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlükleri, bakanlıklar ve diğer merkezi hükümet kurumlarının illerde gerçekleştireceği her türlü yatırım ve inşaat işlerini koordine eder.	Yüksek
İl ve ilçe	Çanakkale İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü		
	Çanakkale Belediyesi		Yüksek
	Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı	Büyükşehir Belediyesi ve ilgili birimlerinin Proje ile ilgili sorumlulukları bulunacaktır.	
	İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı		
	Ulaşım Dairesi Başkanlığı		
	Çanakkale İl Sosyal Güvenlik Kurumu Müdürlüğü	İl Sosyal Güvenlik Kurumu Müdürlüğü, çalışma ve çalışma koşulları ile tesis personelinin sağlık ve güvenliği ile ilgili özel görüş sunabilmektedir.	Düşük
	Çanakkale Valiliği İl Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü	İl Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğünün, Proje ile ilgili, çevresel etki değerlendirmesi izinleri ve çevresel izin gibi düzenleyici görevleri bulunmaktadır.	Yüksek
	Çanakkale İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü	İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğünün, Proje ile ilgili, çevresel etki değerlendirmesi izinleri ve çevresel izin gibi düzenleyici görevleri bulunmaktadır.	Yüksek
	Çanakkale Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu		Yüksek
	Çanakkale İl Müze Müdürlüğü	Kurul, Proje alanının arkeolojik potansiyelinin belirlenmesi ve açıklanmasında önemli bir paydaştır.	

Resmi Makamlar			
Seviye	Organizasyon	Proje ile ilişkisi	İlgi Seviyesi
	Çanakkale İl Tarım ve Orman Müdürlüğü	İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Proje ile ilgili ile özgü ve/veya sahaya özgü görüş sunabilmektedir.	Yüksek
	Çanakkale İl Jandarma Komutanlığı	İl Jandarma Komutanlığı, Proje ile ilgili ile özgü ve/veya sahaya özgü görüş sunabilmektedir.	Orta
	Çanakkale Su ve Kanalizasyon İdaresi	Su ve Kanalizasyon İdaresi, Proje alanının su/atıksu altyapısı ile ilgili görüş sunabilmektedir.	Orta
	Ayvacak Kaymakamlığı	Proje alanı Ayvacık ilçesinde yer almakta olup, kaymakamlık, merkez ilçe belediyesi ve ilgili birimleri, Proje'nin planlama, inşaat ve işletme aşamalarında ilgili izin ve onayların alınması bakımından paydaş konumundadır	Yüksek
	Ayvacak Belediyesi		Yüksek
	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü		Yüksek
	Fen İşleri Müdürlüğü		Yüksek
	Plan ve Proje Müdürlüğü		Yüksek
	Temizlik İşleri Müdürlüğü		Yüksek
	Zabıta Amirliği		Yüksek
	Ayvacak İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü		Orta
	Ayvacak İlçe Sağlık Müdürlüğü		Orta
	Ayvacak İlçe Jandarma Komutanlığı		Orta

Tablo 3.2: Sivil toplum kuruluşları için dış paydaş listesi

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI			
Seviye	Kuruluş	Proje ile ilişkisi	İlgi Seviyesi
Ulusal, Bölgesel ve Yerel	Jeotermal Enerji Santrali Yatırımcıları Derneği (JESDER)	Bu vakıf, dernek ve odalar, Proje ile ilgili özel görüş sunabilmektedir.	Yüksek
	Türk Jeotermal Derneği		
	Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı (TEMA)		
	Çevre Koruma ve Araştırma Vakfı (ÇEV-KOR)		
	Türkiye Çevre Koruma Vakfı (TÜÇEV)		
	Türkiye Doğa Koruma Derneği		
	Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı (ÇEKÜL)		
	Dünya Doğayı Koruma Vakfı (WWF) Türkiye		
	Dünya Kuşları Koruma Kurumu Türkiye Partneri- Doğa Derneği		
	Doğa Koruma Merkezi		
	Kaynak, Çevre ve İklim Derneği		
	Ekolojik Araştırmalar Derneği (EKAD)		
	Kazdağı Doğal ve Kültürel Miras Koruma Derneği		
	Çanakkale Çevre Platformu		
	Yaşlı Politikaları Derneği (YAPODER)		
	Greenpeace Akdeniz Türkiye		
	Ayvacak Sulama Birliği		
	Gülpınar Sürdürülebilir Yaşam Derneği		
	Ayvacak Ziraat Odası		Medium
	Ayvacak Ticaret Odası		
	Ayvacak Esnaf ve Sanatkarlar Odası		
	Ayvacak Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Vakfı		
	Ayvacak Turizm Kültür Doğa Koruma ve Kalkınma Derneği		
	Ayvacak Tarım Kredi Kooperatifi No. 2561		
	Ayvacak Süt Üreticileri Birliği		
	Ayvacak Köylere Hizmet Götürme Birliği		
	Gülpınar Tarım Kredi Kooperatifi No. 1090		
	Ayvacak Kadın Yardımlaşma Derneği		
	Ayvacak Yerel Eylem Grubu		

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI			
Seviye	Kuruluş	Proje ile İlişkisi	İlgi Seviyesi
	Gülpınar Üreten Eller Kadın Kooperatifi Sürdürülebilir Ekonomi ve Finans Araştırmaları Derneği 65+ Yaşlı Hakları Derneği Suriyeli Mültecilerle Dayanışma Derneği Çanakkale Sanatçı Kadınlar Kooperatifi Çanakkale Kadın El Sanatlarını Değerlendirme Derneği Çanakkale Koza Gençlik Derneği		Low

Tablo 3.3: Birincil etkilenen taraflar için diğer harici paydaşlar

PAYDAŞ GRUPLARI			
Seviye	Kuruluş	Proje ile İlişkisi	İlgi Seviyesi
Muhtarlar/Yöre Sakinleri/Yerel Topluluk	Proje kapsamındaki köylerin muhtarları ve sakinleri (Kocaköy, Yukarıköy, Gülpınar)	Proje'nin muhtemel etkileri göz önüne alındığında mahalleler kilit paydaş konumundadır.	Yüksek
	Kocaköy, Yukarıköy ve Gülpınar köylerindeki mera kullanıcıları		
	Proje kuyularının yakınındaki ağıl sahipleri		
	Arazi edinimi nedeniyle Projeden etkilenecek arazilerin sahipleri/kullanıcıları		
	İnşaat ve işletme faaliyetleri nedeniyle Projeden etkilenecek arazilerin sahipleri/kullanıcıları		
	Yerel dükkanlar, işletmeler ve işletmeler		
Hassas/Dezavantajlı Gruplar	Tek başına yaşayan kadınlar	Proje'nin muhtemel etkileri göz önüne alındığında hassas gruplar kilit paydaş konumundadır.	Yüksek
	Topraksız insanlar		
	Yaşlı insanlar		
	Engelli insanlar		
Medya	İşsiz insanlar	Etkin halkın bilgilendirilmesi ve istişare faaliyetleri için yerel ve bölgesel medya kuruluşlarının katılımının sağlanması önemlidir.	Orta
	Yerel, bölgesel ve ulusal sosyal medya (aşağıdaki gazeteler, TV kanalları, sosyal medya kanalları dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere):		
	• Çanakkale TV		
	• Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Gazetesi		
	• Medya News		
	• Çanakkale İnternet Media		
Üniversiteler	300dpi Agent	Proje kapsamında araştırma yapılmasına ihtiyaç duyulduğunda üniversiteler kilit paydaşlardan biridir.	Orta
	• Çanakkale Kalem		
	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi		
	Ayvacak Devlet Hastanesi		
	Özel Doğa Deniz Diyaliz Merkezi		
	Ayvacak İtfaiyesi		
Potansiyel Olarak Etkilenen Diğer Yerel Kurum ve Kuruluşlar	Gülpınar İlköğretim Okulu	Toplum sağlığı, güvenliği ve emniyeti açısından önemli bir yer teşkil eden (hastaneler, itfaiye istasyonları gibi) ve/veya kilit paydaşların kullandığı/zaman geçirdiği sosyal ortamların Proje'nin her aşamasında düzgün bir şekilde işlemlerini sağlamak önem taşımaktadır	Orta
	Gülpınar Çok Programlı Anadolu Lisesi		
	Yukarıköy İlköğretim Okulu		
	Tuzla İlköğretim Okulu		
	Camiler		
	Yerel kafeler		
	Projeden etkilenen köylerin yakınındaki yangın gözetleme kuleleri		

Tablo 3.4: İç paydaş listesi

İÇ PAYDAŞLAR			
Seviye	Kuruluş	Proje ile ilişkisi	İlgi Seviyesi
İç Paydaşlar	Proje personeli	Bu gruplar, uluslararası standartlara uygun olarak Proje faaliyetlerinin devamı bakımından kilit paydaşlardan biridir.	Yüksek
	Yüklenici ve alt yükleniciler ve çalışanları		
	Tedarikçiler ve Çalışanları		

ile **Error! Reference source not found.**’ te verilen dış paydaşlar (hükümet ve sivil toplum kuruluşları, muhtarlar/sakinler/yerel topluluklar, hassas/dezavantajlı gruplar, medya ve üniversiteler dahil) ve iç paydaşlar (yükleniciler, alt yükleniciler ve bunların çalışanları dahil tüm proje personeli) olarak sınıflandırılmıştır.

Tüm paydaşlar, projeye olan ilgilerinin düzeyine göre yüksek (kırmızı), orta (sarı) veya düşük (yeşil) olarak sınıflandırılır ve renk kodlarıyla belirtilir. Bu ilgi düzeyi, paydaşların proje üzerindeki etkisinin ve etkisinin büyüklüğünün değerlendirilmesi ile ölçülür. Her bir paydaşın ilgi düzeyine uygun olarak, Projenin inşaat öncesi, inşaat ve işletme aşamaları için belirli sıklıklarda istişare faaliyetleri belirlenir. İstişare faaliyetleri, Projenin ömrü boyunca uygulanacak olup, önerilen uygulama takvimi ile birlikte Tablo 5.1 'de özetlenmiştir.

Tablo 3.1: Resmi makamlar için dış paydaş listesi

Resmi Makamlar			
Seviye	Organizasyon	Proje ile ilişkisi	İlgi Seviyesi
Ulusal	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve ilgili birimlerinin, Proje ve bileşenleriyle ilgili düzenleyici görevleri bulunmaktadır.	Yüksek
	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)	EPDK, genel olarak Proje kapsamı ve bileşenleri ile ilgili olarak Proje'nin kilit paydaşlarından biridir.	Yüksek
	Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ)	TEİAŞ, Proje'nin enerji nakil hattı (ENH) göz önüne alındığında kilit paydaş konumundadır.	Yüksek
	Tarım ve Orman Bakanlığı	Tarım ve Orman Bakanlığı, Proje'nin tasarım, inşaat öncesi, inşaat ve işletme faaliyetleriyle ilgili özel görüş beyan edebilmektedir.	Orta
	Tarım ve Orman Bakanlığı, Hayvancılık Genel Müdürlüğü		
	Tarım ve Orman Bakanlığı, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü		
	Tarım ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü		
	Tarım ve Orman Bakanlığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü		
	Tarım ve Orman Bakanlığı, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü		
	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (ÇŞB)	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının, Proje ile ilgili, çevresel etki değerlendirmesi izinleri ve çevresel izin gibi düzenleyici görevleri bulunmaktadır.	Orta
	ÇŞB, ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü		
	ÇŞB, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü		

Resmi Makamlar			
Seviye	Organizasyon	Proje ile ilişkisi	İlgi Seviyesi
	ÇŞB, Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü		
	ÇŞB, Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü		
	ÇŞB, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü		
	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı(UAB)	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Proje'nin değerlendirilmesiyle ilgili özel görüş beyan edebilmektedir.	Orta
	UAB, Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü		
	UAB, Karayolları Genel Müdürlüğü		
	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB)	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, çalışma ve çalışma koşulları ile Proje personelinin sağlık ve güvenliği ile ilgili özel görüş beyan edebilmektedir.	Düşük
	ÇSGB, Çalışma Genel Müdürlüğü		
	ÇSGB, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü		
	Kültür ve Turizm Bakanlığı (KTB)	Kültür ve Turizm Bakanlığı, mevzuat açısından görüş beyan edebilmektedir.	Düşük
	KTB, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü		
Bölge	Devlet Su İşleri (DSİ) 25. Bölge Müdürlüğü	DSİ Bölge Müdürlüğü, Proje alanı yakınından geçen akarsularla ilgili özel görüş beyan edebilmektedir.	Yüksek
	Tarım ve Orman Bakanlığı 2. Bölge Müdürlüğü	Tarım ve Orman Bölge Müdürlüğü, Proje alanı yakınındaki muhtemel korunan alanlar ve Proje alanındaki ağaçların durumu ile ilgili özel görüş beyan edebilmektedir.	Yüksek
	Karayolları 14. Bölge Müdürlüğü	Karayolları Bölge Müdürlüğü, Proje alanı dahilinde yol geçişiyle ilgili görüş sunabilmektedir.	Yüksek
	Çanakkale Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu	Kurul, Proje alanının arkeolojik potansiyelinin belirlenmesi ve açıklanmasında önemli bir paydaştır.	Yüksek
İl ve ilçe	Çanakkale Valiliği	Hükümeti temsil eden valilikler, illerdeki en yüksek otoritelerdir..	Yüksek
	Çanakkale İl Özel idaresi	İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlükleri, bakanlıklar ve diğer merkezi hükümet kurumlarının illerde gerçekleştireceği her türlü yatırım ve inşaat işlerini koordine eder.	Yüksek
	Çanakkale Yatırım ve Koordinasyon Komitesi Müdürlüğü		
	Çanakkale İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü		
	Çanakkale Belediyesi	Büyükşehir Belediyesi ve ilgili birimlerinin Proje ile ilgili sorumlulukları bulunacaktır.	Yüksek
	Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı		
	İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı		
	Ulaşım Dairesi Başkanlığı		
	Çanakkale İl Sosyal Güvenlik Kurumu Müdürlüğü	İl Sosyal Güvenlik Kurumu Müdürlüğü, çalışma ve çalışma koşulları ile tesis personelinin sağlık ve güvenliği ile ilgili özel görüş sunabilmektedir.	Düşük

Resmi Makamlar			
Seviye	Organizasyon	Proje ile ilişkisi	İlgi Seviyesi
	Çanakkale Valiliği İl Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü	İl Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü'nün, Proje ile ilgili, çevresel etki değerlendirme izinleri ve çevresel izin gibi düzenleyici görevleri bulunmaktadır.	Yüksek
	Çanakkale İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü	İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü'nün, Proje ile ilgili, çevresel etki değerlendirme izinleri ve çevresel izin gibi düzenleyici görevleri bulunmaktadır.	Yüksek
	Çanakkale Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu	Kurul, Proje alanının arkeolojik potansiyelinin belirlenmesi ve açıklanmasında önemli bir paydaştır.	Yüksek
	Çanakkale İl Müze Müdürlüğü		
	Çanakkale İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ²	İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Proje ile ilgili ile özgü ve/veya sahaya özgü görüş sunabilmektedir.	Yüksek
	Çanakkale İl Jandarma Komutanlığı	İl Jandarma Komutanlığı, Proje ile ilgili ile özgü ve/veya sahaya özgü görüş sunabilmektedir.	Orta
	Çanakkale Su ve Kanalizasyon İdaresi	Su ve Kanalizasyon İdaresi, Proje alanının su/atıksu altyapısı ile ilgili görüş sunabilmektedir.	Orta
	Ayvacak Kaymakamlığı	Proje alanı Ayvacık ilçesinde yer almakta olup, kaymakamlık, merkez ilçe belediyesi ve ilgili birimleri, Proje'nin planlama, inşaat ve işletme aşamalarında ilgili izin ve onayların alınması bakımından paydaş konumundadır	Yüksek
	Ayvacak Belediyesi		
	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü		
	Fen İşleri Müdürlüğü		
	Plan ve Proje Müdürlüğü		
	Temizlik İşleri Müdürlüğü		
	Zabıta Amirliği		
	Ayvacak İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü		Orta
	Ayvacak İlçe Sağlık Müdürlüğü		Orta
	Ayvacak İlçe Jandarma Komutanlığı		Orta

Tablo 3.2: Sivil toplum kuruluşları için dış paydaş listesi

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI			
Seviye	Kuruluş	Proje ile ilişkisi	İlgi Seviyesi
Ulusal, Bölgesel ve Yerel	Jeotermal Enerji Santrali Yatırımcıları Derneği (JESDER) Türk Jeotermal Derneği Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı (TEMA) Çevre Koruma ve Araştırma Vakfı (ÇEV-KOR) Türkiye Çevre Koruma Vakfı (TÜÇEV) Türkiye Doğa Koruma Derneği Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı (ÇEKÜL) Dünya Doğayı Koruma Vakfı (WWF) Türkiye Dünya Kuşları Koruma Kurumu Türkiye Partneri- Doğa Derneği	Bu vakıf, dernek ve odalar, Proje ile ilgili özel görüş sunabilmektedir.	Yüksek

² Çanakkale İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün Projeye olan özel ilgisinin yanı sıra, Ayvacık İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü ile birlikte Proje alanının yakınında bulunan organize sera sanayi bölgesinin geliştirilmesi ve uygulanmasında aktif ve doğrudan bir rol oynadığı için, Müdürlük Proje paydaşı olarak büyük önem taşımaktadır.

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI			
Seviye	Kuruluş	Proje ile İlişkisi	İlgi Seviyesi
	Doğa Koruma Merkezi Kaynak, Çevre ve İklim Derneği Ekolojik Araştırmalar Derneği (EKAD) Kazdağı Doğal ve Kültürel Miras Koruma Derneği Çanakkale Çevre Platformu Yaşlı Politikaları Derneği (YAPODER) Greenpeace Akdeniz Türkiye Ayvacık Sulama Birliği Gülpınar Sürdürülebilir Yaşam Derneği Ayvacık Ziraat Odası Ayvacık Ticaret Odası Ayvacık Esnaf ve Sanatkarlar Odası Ayvacık Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Vakfı Ayvacık Turizm Kültür Doğa Koruma ve Kalkınma Derneği Ayvacık Tarım Kredi Kooperatifi No. 2561 Ayvacık Süt Üreticileri Birliği Ayvacık Köylere Hizmet Götürme Birliği Gülpınar Tarım Kredi Kooperatifi No. 1090 Ayvacık Kadın Yardımlaşma Derneği Ayvacık Yerel Eylem Grubu Gülpınar Üreten Eller Kadın Kooperatifi Sürdürülebilir Ekonomi ve Finans Araştırmaları Derneği 65+ Yaşlı Hakları Derneği Suriyeli Mültecilerle Dayanışma Derneği Çanakkale Sanatçı Kadınlar Kooperatifi Çanakkale Kadın El Sanatlarını Değerlendirme Derneği Çanakkale Koza Gençlik Derneği		High Medium Low

Tablo 3.3: Birincil etkilenen taraflar için diğer harici paydaşlar

PAYDAŞ GRUPLARI			
Seviye	Kuruluş	Proje ile İlişkisi	İlgi Seviyesi
Muhtarlar/Yöre Sakinleri/Yerel Topluluk	Proje kapsamındaki köylerin muhtarları ve sakinleri (Kocaköy, Yukarıköy, Gülpınar)	Proje'nin muhtemel etkileri göz önüne alındığında mahalleler kilit paydaş konumundadır.	Yüksek
	Kocaköy, Yukarıköy ve Gülpınar köylerindeki mera kullanıcıları		
	Proje kuyularının yakınındaki ağıl sahipleri		
	Arazi edinimi nedeniyle Projeden etkilenecek arazilerin sahipleri/kullanıcıları		
Hassas/Dezavantajlı Gruplar	İnşaat ve işletme faaliyetleri nedeniyle Projeden etkilenecek arazilerin sahipleri/kullanıcıları	Proje'nin muhtemel etkileri göz önüne alındığında hassas gruplar kilit paydaş konumundadır.	Yüksek
	Yerel dükkanlar, işletmeler ve işletmeler		
	Tek başına yaşayan kadınlar		
	Topraksız insanlar		
Medya	Yaşlı insanlar	Etkin halkın bilgilendirilmesi ve istişare faaliyetleri için yerel ve bölgesel medya kuruluşlarının katılımının sağlanması önemlidir.	Orta
	Engelli insanlar		
	İşsiz insanlar		
	Yerel, bölgesel ve ulusal sosyal medya (aşağıdaki gazeteler, TV kanalları, sosyal medya kanalları dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere): - Çanakkale TV - Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Gazetesi - Medya News		

PAYDAŞ GRUPLARI			
Seviye	Kuruluş	Proje ile İlişkisi	İlgi Seviyesi
	- Çanakkale İnternet Media 300dpi Agent - Çanakkale Kalem		
Üniversiteler	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	Proje kapsamında araştırma yapılmasına ihtiyaç duyulduğunda üniversiteler kilit paydaşlardan biridir.	Orta
Potansiyel Olarak Etkilenen Diğer Yerel Kurum ve Kuruluşlar	<u>Ayvacak Devlet Hastanesi</u> <u>Özel Doğa Deniz Diyaliz Merkezi</u> <u>Ayvacak İtfaiyesi</u> <u>Gülpınar İlköğretim Okulu</u> <u>Gülpınar Çok Programlı Anadolu Lisesi</u> <u>Yukarıköy İlköğretim Okulu</u> <u>Tuzla İlköğretim Okulu</u> <u>Camiler</u> <u>Yerel kafeler</u> Projenin etkilenen köylerin yakınındaki yangın gözetleme kuleleri	Toplum sağlığı, güvenliği ve emniyeti açısından önemli bir yer teşkil eden (hastaneler, itfaiye istasyonları gibi) ve/veya kilit paydaşların kullandığı/zaman geçirdiği sosyal ortamların Proje'nin her aşamasında düzgün bir şekilde işlemlerini sağlamak önem taşımaktadır	Orta

Tablo 3.4: İç paydaş listesi

İÇ PAYDAŞLAR			
Seviye	Kuruluş	Proje ile İlişkisi	İlgi Seviyesi
	Proje personeli		
İç Paydaşlar	<u>Yüklenici ve alt yükleniciler ve çalışanları</u> <u>Tedarikçiler ve Çalışanları</u>	Bu gruplar, uluslararası standartlara uygun olarak Proje faaliyetlerinin devamı bakımından kilit paydaşlardan biridir.	Yüksek

4 ÇSED İstişare Faaliyetleri ve Sonuçları

4.1 Genel Bakış

Uluslararası standartlarda, paydaş katılım faaliyetleri yoluyla, başta Proje etki alanındakiler olmak üzere mümkün olduğunca fazla paydaşa ulaşmak ve mümkün olduğunca fazla paydaşı bilgilendirmek için paydaş katılımı ve istişarenin ÇSED sürecinin temel bileşenlerinden biri olduğu öne çıkarılmaktadır.

Bu bakımdan, Proje'nin paydaş katılım ve istişare sürecinin amaçları, tanımlanan paydaşların uygun bir şekilde, kendilerini etkileyebilecek konularda bilgilendirilmesi ve bu konudaki görüşlerinin alınmasının sağlanması ve Proje süresince paydaşlarla sürekli yapıcı bir ilişki sürdürülmesini kapsamaktadır.

4.2 Daha Önce Gerçekleştirilen Çevresel ve Sosyal Faaliyetler

Yazışmalar / Görüş Mektupları

Projenin Ulusal ÇED süreci boyunca çevre danışmanları tarafından istişareler yapılmıştır. ÇED kapsamında görüşülen kurumlar aşağıda listelenmiştir:

- Tarım ve Orman Bakanlığı
 - 2.Bölge Müdürlüğü
 - Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
 - Devlet Su İşleri 25. Bölge Müdürlüğü
 - Devlet Su İşleri 252. Şube Müdürlüğü - Çanakkale
- Kültür ve Turizm Bakanlığı
 - Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü
 - Çanakkale Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü
 - Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü
- Çanakkale Valiliği
 - Çanakkale Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
 - Çanakkale Afet ve Acil Durum Yönetimi İl Müdürlüğü
 - Çanakkale Sağlık Müdürlüğü
 - Çanakkale Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü
 - Çanakkale Tarım ve Orman İl Müdürlüğü
- Çanakkale İl Özel İdaresi
 - Ruhsatlandırma ve Denetim Müdürlüğü
- Karayolları Genel Müdürlüğü
 - 14. Bölge Müdürlüğü
- Orman Genel Müdürlüğü
 - Çanakkale Orman Bölge Müdürlüğü

Daha önce belirtildiği gibi, JES'in yanına 3,2 MWe'ye kadar modüler Güneş Enerjisi Santrali (GES) kurulacaktır. JES'in işletimi sırasında GES'te üretilen elektriğin kullanılması planlanmaktadır. GES, ÇSED çalışması kapsamında ilgili tesis olarak kabul edilecektir. Projenin Ulusal ÇED süreci sırasında aşağıda listelenen kurumlarla da istişareler yapılmıştır:

- Tarım ve Orman Bakanlığı
 - 2.Bölge Müdürlüğü
 - Devlet Su İşleri 25. Bölge Müdürlüğü
 - Devlet Su İşleri 252. Şube Müdürlüğü – Çanakkale
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
 - Petrol İthalat ve İhracat Şirketi (BOTAŞ) - Etüt ve Proje Genel Müdürlüğü
 - Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü - Özel Alanlar ve Haritalama Dairesi
- Kültür ve Turizm Bakanlığı
 - Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü
 - Çanakkale Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü
- Orman Genel Müdürlüğü
 - Çanakkale Orman Bölge Müdürlüğü- İzin ve İrtifak Hakkı Şubesi Müdürlüğü
- Çanakkale Valiliği
 - Çanakkale Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
 - Çanakkale Afet ve Acil Durum Yönetimi İl Müdürlüğü
 - Çanakkale Sağlık Müdürlüğü
 - Çanakkale Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü
 - Çanakkale Tarım ve Orman İl Müdürlüğü
- Çanakkale İl Özel İdaresi

Resmi kurumlar ile yapılan istişarelerin yanı sıra, ÇED süreci kapsamında Projeden etkilenmesi muhtemel Proje Etkilenen Kişiler (PEK) ile bilgilendirme toplantıları düzenlenmiştir. ÇED sürecinin bir parçası olarak, 7 Ekim 2024 tarihinde saat 14:30'da Yukarıköy muhtarlığında bir Halkın Bilgilendirilmesi ve Sürece Katılımı Toplantısı düzenlenmiştir.

Toplantıya Türkiye Cumhuriyeti Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Tuzla, Gülpınar ve Dalyan köylerinden yerel sakinler, Proje Şirketi ve ÇED Danışmanlık Şirketi katılmıştır.

Kızılkeçili ve Yukarıköy köyleri, Proje'den etkilenen yerleşim yerleri olarak belirlenmiş ve bu köylerde altı ayda bir istişare toplantıları yapılması gerektiği belirlenmiştir. Halkın katılımı tutanağında, Yukarıköy muhtarı, bölgedeki projelerin mera alanlarının kullanımını kısıtladığından endişe duyduğunu ifade etmiştir ve Proje'nin başka bir alanda gerçekleştirilmesini önerilmiştir.

IESC tarafından çevresel tehlikeleri, çalışma uygulamalarını, topluma etkisini ve yerel ve uluslararası standartlara uyumu değerlendirmek ve tespit edilen eksiklikleri gidermek için gerekli önlemleri Çevresel ve Sosyal Eylem Planı (ÇSEP) şeklinde önermek üzere Çevresel ve Sosyal Durum Değerlendirmesi (ÇSDD) süreci yürütülmüştür. ÇSDD sürecinin bir parçası olarak, 12-14 Şubat 2025 tarihleri arasında üç günlük bir saha ziyareti gerçekleştirilmiştir. Saha ziyaretine IESC ve Proje Şirketi katılmıştır. ÇSDD süreci kapsamında, aşağıdaki paydaşlar ziyaret edilmiş ve danışılmıştır:

- Çanakkale İl Tarım ve Ormancılık Çiftlik Komisyonu
- Çanakkale İl Özel İdaresi
- Çanakkale Belediyesi
- Ayvacık Valiliği
- Ayvacık Belediyesi
- Ayvacık İlçe Tarım ve Ormancılık Müdürlüğü
- Ayvacık İlçe Ormancılık Müdürlüğü

- Yukarıköy, Kocaköy, Gülpınar, Kızılkeçili ve Çamkabalak köy muhtarları
- Ayvacık Esnaf ve Sanatkarlar Odası
- Ayvacık Su Kullanıcıları Derneği
- Ayvacık Köy Muhtarları Derneği
- Ayvacık Tarım Odası
- Gülpınar Sürdürülebilir Yaşam Derneği

Ayrıca, kadınlar, zeytin üreticileri ve zanaatkarlar dahil olmak üzere hassas gruplarla odak grup görüşmeleri gerçekleştirilmiştir.

ÇED ve ÇSDD süreçlerinin yanı sıra, Proje Şirketi paydaşlarla yakın ilişkiler kurmuştur. Proje Şirketinin Toplumsal Yatırım-Kalkınma belgelerine göre, topluma odaklı çeşitli çabalar ve yatırımlar başlatılmıştır. Bunlardan bazıları aşağıda listelenmiştir:

- Bölgede meydana gelen deprem sonrasında Yukarıköy ve Tuzla köylerine altı adet yaşam konteyneri temini
- Yukarıköy'de futbol sahası inşaatı
- Tuzla köyünde düzenlenen festivallere maddi destek sağlanması
- Gülpınar ve Yukarıköy'deki okullara maddi katkı sağlanması
- Yakındaki okullardan öğrencilere teknik santral gezileri düzenlenmesi
- Kocaköy köyüne kaldırım taşı satın alınması
- Tuzla köyünde boru hattı altyapısının desteklenmesi
- Yukarıköy köyünde yol koşullarının iyileştirilmesi
- Ayvacık Belediyesine bir kamyon bağışı
- Yukarıköy Camii yatırımı için tedarik çeliğinin hazırlanması

Bu girişimler, Proje Şirketi'nin yerel topluluğun refahı ve kalkınmasına olan bağlılığını vurguladığı belirtilmektedir. Proje kapsamında, Geçim Kaynaklarının İyileştirme Planı, İnsan Hakları Etki Değerlendirmesi raporu ve Toplumsal Cinsiyet Eylem Planı hazırlanacaktır. Bu planların geliştirilmesi sırasında söz konusu girişimler dikkate alınacaktır.

4.3 ÇSED Sırasında Gerçekleştirilen Paydaş Katılım Faaliyetleri

Paydaş katılımının başarılı ve etkili olmasını sağlamak için, projelerin erken aşamalarında paydaş katılımı süreci başlatılmalıdır. IFC PS1 ve EP IV İlke 5 ile uyumlu olarak, Projenin kapsam belirleme aşamasında, projenin kilit paydaşlarıyla iletişime geçilerek paydaş katılımı süreci başlatılmıştır. Paydaş katılımı, Projenin tüm yaşam döngüsü boyunca devam edecektir.

Danışmanın kapsam belirleme aşaması saha ziyareti 13 ve 14 Mayıs 2025 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. Projenin potansiyel inşaat ve işletme etkilerini daha iyi anlamak, Projeye ilişkin görüş ve önerilerini Proje uygulamasına yansıtmak ve Projeye ilişkin endişelerine yanıt vermek amacıyla kilit paydaşlarla (örn.; yakın köylerin muhtarları ve sakinleri, İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü, İl Özel İdaresi) kapsam belirleme istişareleri yapılmıştır. Kapsam belirleme saha ziyareti sırasında danışılan paydaşlar şunlardır:

- Kocaköy köyü muhtarı
- Yukarıköy köyü muhtarları
- Gülpınar köyü muhtarı
- Yukarıköy köyünden bir çoban ve ahır sahibi

- Çanakkale İl Özel İdaresi
- Ayvacık İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü

Bu istişarelerin ana bulguları aşağıda özetlenmiştir:

- İstişareye katılan bölge sakinleri, Projenin mevcut ve planlanan faaliyetlerinden haberdardı ve Proje ile ilgili herhangi bir şikayette bulunmadı. Toplumun kalkınması için bazı talepler (su kuyularının açılması, yolların iyileştirilmesi, sosyal yapıların inşası gibi) iletiler ve bu talepler Proje Şirketi tarafından değerlendirilir/değerlendirilecek.
- Ayvacık İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nden danışılan temsilci, Proje alanı yakınında bir sera organize sanayi bölgesi projesinin geliştirilmekte olduğunu aktardı. Sera projesinin 2.000 işçiye istihdam olanağı yaratacağı ve dekar başına 50 ton domates üretim kapasitesine sahip olacağı tahmin edilmektedir. Sera projesi, ÇSED çalışmalarının kümülatif etki değerlendirmesinin kapsamında ele alınacaktır..
- Son yıllarda bölgede herhangi bir sel ve/veya jeotermal sızıntı (yani su ve toprak kirliliği, koku sorunu) meydana geldiğine dair muhtarlar veya devlet kurumları temsilcileri tarafından herhangi bir bildirimde bulunulmamıştır.

Danışılan paydaşlar tarafından aşağıdaki geliştirme alanları önerilmiş ve/veya beklenmektedir:

- Kadınların güçlendirilmesi için sosyoekonomik kalkınma projeleri oluşturmak
- İlçe merkezleri ile Proje'den etkilenen köyler arasındaki yol kalitesini iyileştirmek
- Yakındaki köylerdeki gençler ve işsizler için yerel istihdam olanakları yaratmak
- Köylerdeki sondaj çalışmalarına destek sağlamak
- Yakındaki köylerde okul, sağlık tesisi ve düğün ve cenaze törenleri için sosyal tesislerin inşası veya iyileştirilmesine destek sağlanması

Danışmanın Sosyal Ekibi tarafından 1-3 Temmuz 2025 tarihleri arasında arazi edinimi ve geçim kaynaklarının iyileştirilmesi için ön sayım çalışması amacıyla bir başka saha ziyareti gerçekleştirilmiştir. Ön-sayım çalışması kapsamında aşağıdaki paydaşlar sürece dahil edilmiştir:

- Kocaköy köyü muhtarı
- Yukarıköy köyü muhtarı
- Gülpınar köyü muhtarı
- Yukarıköy köyünden beş kadın
- Yukarıköy köyünden üç mera kullanıcısı
- Kocaköy köyünden bir mera kullanıcısı
- Kocaköy köyünden üç erkek kişi
- Ayvacık Belediyesi
- Ayvacık İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü
- Ayvacık Sulama BirliğiUnion

Ayvacık İlçe Valiliği ve Ayvacık Ziraat Odası temsilcileriyle yapılan istişareler de saha ziyaretinin gündemindeydi. Ancak, saha ziyareti sırasında hiçbir paydaş mevcut değildi, bu da bir sınırlama olarak kaydedildi. Daha sonra, Toplum İrtibat Görevlisi (TİG)'lerin PKP taahhütleri doğrultusunda Projenin sonraki aşamalarında onları ziyaret edeceği belirtildi.

Yukarıda belirtilen paydaşlarla yapılan istişarelerin temel sonuçları aşağıda açıklanmaktadır:

- Muhtarlar, Projenin mevcut ve planlanan faaliyetlerinden haberdardı. Ancak, Kocaköy muhtarı, Projenin arazi edinim faaliyetleri hakkında konuşmakta tereddütlüydü. Muhtar, son zamanlarda bölgede farklı şirketler tarafından (örneğin, Sera Organize Sanayi Bölgesi) birçok yatırım yapıldığı için, sakinlerin başka bir arazi edinimi faaliyeti ve hayvancılık faaliyetleri için kullanılan mera arazileri ile çoğu tarım arazisi olan şahıs arazilerde olası arazi

kaybı konusunda endişe ve şikayetlerini dile getirebileceklerini vurguladı. TİG'ler, istişare sırasında muhtarın bu endişelerini not aldı. Muhtarlar, fiziksel ve ekonomik yerinden edilmeyi önlemek ve arazi kullanımına ve arazilere erişime yönelik her türlü kısıtlamayı önlemek dahil olmak üzere, Projenin arazi edinimi planları hakkında bilgilendirildi.

- Kocaköy köyünden üç erkek sakini Proje faaliyetleriyle ilgilendi ve muhtar ile görüşme devam ederken sohbet katıldı. Hem TİG'ler hem de Danışman Proje hakkında ilgili bilgileri verdi. Muhtarın da belirttiği gibi, onların endişesi köy sınırları içindeki yeni yatırımlar nedeniyle arazi kaybıydı. ÇSED çalışmalarında orta derecede önemli olduğu değerlendirilen, edinilen araziler üzerindeki Proje etkilerinin boyutu (yani, mümkün olduğunca arazilerin ortasından geçmek yerine arazilerin sınırlarını geçmek) hakkında bilgilendirildiler. TİG'ler, istişare sırasında sakinlerin bu endişelerini not aldılar ve herhangi bir endişe, şikayet ve/veya soru olması durumunda onlarla iletişimde kalmak için iletişim bilgilerini paylaştılar.
- Yukarıköy köyü muhtarı, projeden etkilenecek meraları çok az sayıda hanenin kullandığını belirtti. Hayvancılıkla uğraşan hanelerin çoğu, hayvanlarını genellikle ahırda beslemektedir. Muhtar, bunun nedeninin hayvanların otlayabileceği çok fazla ot türü olmaması olduğunu bildirdi. Muhtar, bazı toplumsal kalkınma girişimleri (yol iyileştirmeleri, sosyal yapıların inşası gibi) talep etti ve bu talepler Proje şirketi tarafından değerlendirilecek/değerlendirilmektedir.
- Gülpınar köyü muhtarı, Gülpınar'ın bir mezarası olan Kızılkeçili'nin mera alanları Proje'nin sosyal etki alanında bulunduğu için görüşüldü. Muhtar, Proje'den etkilenecek mera alanlarının kullanıcıları için alternatif mera alanları olduğunu belirtti.
- Yukarıköy ve Kocaköy köylerinden gelen mera kullanıcıları hakkında bilgiler, saha ziyareti sırasında görüşmeler ve mülakatlar yoluyla ayrı ayrı toplanmıştır. Bu kişiler, sürülerini otlattıkları meralarda Proje kapsamında yürütülen arazi edinimi faaliyetleri hakkında herhangi bir endişe dile getirmemişlerdir. Alternatif meralar olduğunu belirtmişlerdir. Sadece, meralara erişimin kısıtlanması durumunda yem masraflarının artabileceğini eklemişlerdir. Bu husus, GKİP hazırlığı kapsamında değerlendirilmektedir.
- Yukarıköy köyünde yaşayan kadınlarla bir odak grup toplantısı düzenlendi. Kadınlar Proje hakkında sınırlı bilgiye sahipti. İnşaat ve arazi edinimi dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere Proje faaliyetleri hakkında bilgilendirildiler. Tarım arazilerinin Projeden etkilenmeyeceğini teyit etmek istediler ve bu durum Proje Şirketi tarafından teyit edildi. Kadınların temel endişeleri, inşaat araçlarının varlığıyla trafikte meydana gelebilecek artıştan kaynaklanan toplum sağlığı ve güvenlik riskleriyle ilgiliydi. Çocuklarının inşaat alanlarının yakınında ve erişim yollarında bulunabileceğini bildirdiler. Bölgede çocuk bakım olanaklarının bulunmaması nedeniyle, birçok kadın çalışırken çocuklarını tarım arazilerine getirmek zorunda kalmaktadır. Bu endişe not alınmış ve ÇSED çalışmalarının bir parçası olarak değerlendirilmiştir. Son olarak, danışılan kadınların Proje ile ilgili faydalara erişimde veya katılım faaliyetlerine katılmada ek engellerle karşılaşmaya açık oldukları gözlemlenmiştir. Kadın TİG, sadece kadınların katıldığı odak grup toplantısına eşlik etti ve kadınlara görevini anlattı. Kadın TİG'in kadınlarla daha fazla ziyaret ve görüşme yapacağı da teyit edildi. Buna göre, Proje kapsamındaki köylerdeki kadınların ihtiyaçlarına kapsayıcı, eşitlikçi ve duyarlı yanıtlar verilebilmesi için, ÇSED Raporuna ve Projenin sosyal yönetim planlamasına (bu PKP, Toplumsal Cinsiyet Eylem Planı, İnsan Hakları Etki Değerlendirmesi ve Geçim Kaynakları İyileştirme Planı dahil) yönelik hafifletici önlemler dahil edildi.
- Ayvacık Belediye Başkanı Projeyi bilmekteydi ve Projeye ilgili herhangi bir endişesini dile getirmede.
- Ayvacık Sulama Birliği, bölgedeki genel sulama uygulamaları, özellikle de Projeden etkilenen köylerdeki uygulamalar hakkında bilgi almak için görüşülmüştür. Birlik, sulama suyunun kalitesinin düşük olduğunu ve sıcaklığın yüksek olduğunu, bunun da mikrobiyal kirliliğe katkıda bulunduğunu belirtmiştir. Ancak bunun nedeni araştırılmamış ve bu sorunun temel nedeni hakkında kesin bir bilgiye sahip değiller. Birliğin bildiği/sahip olduğu sulama boru hatlarına zarar gelmesini önlemek için boru hattı inşaatı faaliyetlerine eşlik etmek istediklerini

de eklediler. TİG'ler, Proje Şirketi yönetim ekibi ile görüşülmesi talebini not aldılar. Bu tür bir koordinasyon, ÇSED Raporu'nda bir etki azaltma önlemi ve PKP'de bir paydaş istişare faaliyeti olarak da tanımlanmaktadır. Geçim Kaynakları İyileştirme Planı'nın hazırlanması kapsamında dikkate alınmak üzere yeterli veri (yani, Proje'den etkilenen köylerdeki sulama suyu kullanıcılarının sayısı, m³ başına sulama suyunun birim fiyatı) sağladılar.

- Ayvacık İlçesi Tarım ve Ormancılık Müdürlüğü Müdürü, bölgedeki genel tarım ve hayvancılık uygulamaları, özellikle de Proje'den etkilenen köylerdeki uygulamalar hakkında daha derinlemesine bilgi almak amacıyla ziyaret edildi. Müdür, hayvancılık faaliyetlerinin Proje'nin mera arazilerindeki arazi ediniminden etkilenmeyeceğini belirtti. Ancak, bazı tarım alanlarının aktif olarak ekili olduğu için Proje kapsamında tarım arazilerinin edinilmesinden endişe duyduğunu ifade etti. ÇSED Raporunda orta derecede önemli olduğu değerlendirilen, Projenin edinilen araziler üzerindeki etkilerinin boyutu hakkında bilgi verildi. Müdür ile toplumsal kalkınma ve geçim kaynaklarının yeniden sağlanmasına yönelik girişimler tartışıldı. Müdür, bölge sakinlerinin uygun hayvancılık faaliyetlerine yönelik bilinç düzeyinin düşük olduğunu belirtti. Bölge sakinlerinin hayvanlarını zorunlu aşıları yaptırmadıkları ve ahırlarını hijyenik olmayan koşullarda tuttukları konusunda bazı örnekler verdi. Bu kadar düşük bakım seviyesi, hayvanların ölümlerine ve hastalanmalarına yol açmaktadır. Müdür, bölge sakinlerinin bu konularda farkındalık faaliyetlerine açık olmadıklarını belirtmiş olsa da, bu durum GKİP hazırlığı kapsamında değerlendirilmektedir. Müdür ayrıca, Proje alanı yakınında gerçekleştirilecek sera OSB hakkında bilgi verdi. Buna göre, sera OSB projesinin inşaat faaliyetlerinin, projeye yatırımcı bulunmaması nedeniyle 2028'den önce başlamayacağı tahmin ettiğini aktardı.

Yukarıda belirtilen konular, Projenin ÇSED Raporunun ilgili bölümlerinde dikkate alınmış ve ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Proje paydaşlarıyla yapılacak görüşmelerin düzeyi ve sıklığı da saha ziyaretlerinin sonuçları dikkate alınarak belirlenmiştir.

4.4 ÇSED Halkın Bilgilendirilmesi ve İstişare

Nihai ÇSED Raporu, Teknik Olmayan Özet (TOÖ) ve PKP ile birlikte, Proje paydaşlarının ÇSED çalışmasının sonuçlarını incelemelerini ve sonuçlarla ilgili yorum ve sorularını toplamak amacıyla kamuya açıklanacaktır. Açıklama süresinin uzunluğu, Projenin ÇSED aşamasında, Kreditorler ve IESC ile mutabık kalınarak 30 gün olarak belirlenmiştir.

Açıklama süresi boyunca, ÇSED çalışmalarının ön bulguları, ÇSED Raporunun Nihai Taslağı hazırlandıktan sonra gerçekleştirilmesi planlanan bir halk katılım toplantısında paylaşılacaktır. Halkın katılımı toplantısı davetiyeler ve basın bültenleri ile duyurulacak ve Proje bilgileri Proje Şirketinin web sitesi üzerinden açıklanacaktır. Toplantı yeri seçilirken, tüm paydaşların (özellikle Projenin etki alanındaki köylerde yaşayanların) kolayca ulaşabileceği yakın bir köy seçilecek ve gerektiğinde, diğer köylerde yaşayan ve toplantıya katılmak isteyen kişilere ulaşım imkanı sağlanacaktır.

Yukarıda belirtilen toplantıya ek olarak, Proje'nin paydaş katılımı, bilgi açıklanması ve istişare faaliyetleri, Proje'nin ömrü boyunca iki TİG (biri erkek, biri kadın) tarafından yönetilecektir. Bu faaliyetler aşağıdakilerle sınırlı olmamakla birlikte, aşağıdakileri içerecektir:

- Proje hakkında paydaşlarla düzenli toplantılar (Proje aşamaları, olası etkiler ve Proje'nin şikayet mekanizması hakkında bilgiler dahil)
- Bilgi broşürleri ve el ilanlarının dağıtımı (örneğin, köy muhtarlık ofisleri, kahvehaneler)
- Kamusal alanlarda ve panolarda yerel istihdam ve tedarik duyuruları
- Yazışmalar, telefon görüşmeleri ve ziyaretler
- Projenin kapsam belirleme aşaması ve Taslak ÇSED Raporu hazırlama süreci boyunca, şikayet mekanizması etkinleştirilecek ve şikayet kanalları Proje paydaşlarına açıklanarak endişelerini, şikayetlerini, görüş ve düşüncelerini iletmeleri sağlanacaktır. Alınan şikayetler,

ilgili ayrıntılarla birlikte merkezi bir kayda kaydedilecek ve ÇSED Raporu'nun nihai hale getirilmesi sürecinde dikkate alınacaktır. Projenin şikayet mekanizmasına ilişkin ayrıntılar, bu PKP'nin 6.Bölümünde yer almaktadır.

5 Paydaş Katılım Programı ve Bilgilendirme Süreci

5.1 Genel Bakış

Paydaş katılımı, Projenin tasarım ve inşaat öncesi aşamalarında başlayıp inşaat ve işletme aşamaları boyunca devam etmesi gereken sürekli bir bileşenidir. PKP'nin bu bölümünde sunulan paydaş katılım programı, Proje yaşam döngüsü boyunca planlanan temel paydaş katılımı ve istişare faaliyetlerini özetlemektedir.

5.2 Toplum İrtibat Görevlisi (TİG)

Proje paydaşları için ana iletişim noktaları TİG'ler olacaktır. Mevcut tesiste görev yapan ve yerel halk tarafından tanınan bir erkek çalışan, aynı zamanda TİG olarak görev yapmaktadır. Erkek TİG, Proje süresince paydaş katılımı faaliyetlerinden sorumlu olmaya devam edecektir. Ayrıca, Projenin kapsayıcı ve toplumsal cinsiyete duyarlı bir paydaş katılımına olan bağlılığını yansıtmak amacıyla özel olarak bir kadın TİG istihdam edilmiştir.

TİG 'ler, Proje ekibi ile yerel topluluklar arasında temel iletişim noktaları olarak görev yapacak; iletişimin erişilebilir, saygılı ve tüm topluluk üyelerinin ve ilgili paydaşların (kadınlar, gençler ve hassas gruplar dahil) ihtiyaçlarına duyarlı olmasını sağlayacaklardır.

TİG 'lerin sorumlulukları arasında; kamu ve sivil toplum kuruluşlarıyla iletişim kurmak, topluluk toplantılarını düzenlemek ve kolaylaştırmak, geri bildirim toplamak, endişeleri ele almak ve Proje hakkında bilgileri açık ve kültürel açıdan uygun bir şekilde yaymak yer almaktadır. Projenin bilgilendirme, istişare ve katılım faaliyetleri, aşağıdaki Tablo 5.1 de tanımlanan paydaş katılım ve istişare programı temelinde TİG'ler tarafından yürütülecektir. TİG'lerin iletişim bilgileri 6.2'de sunulmuştur.

TİG'ler, paydaş katılımı ve istişare faaliyetlerini Proje'ye özel istişare kayıt defterine kaydetmekten de sorumludur. Proje kapsamında kullanılan istişare kayıt defteri, şikayet kayıt formu ve şikayet kayıt defteri sırasıyla Ekler Bölümü 9.1, 9.2 ve 9.3 te sunulmuştur. Gerektiğinde Proje Şirketi de paydaş katılımı ve istişare faaliyetlerine dahil olacaktır.

Kadın bir TİG'in varlığı, özellikle kadınların kadın bir temsilciyle iletişim kurmayı daha rahat bulabileceği bağlamlarda, katılım sürecinin kapsayıcılığını ve etkinliğini artırması açısından oldukça değerlidir. İrtibat görevlerine ek olarak, kadın TİG, Proje'nin sosyal performansı kapsamında toplumsal cinsiyet eşitliğini teşvik etme konusunda proaktif bir rol üstlenecektir. Kadın TİG, toplumsal cinsiyete özgü etkileri ve fırsatları belirlemeye yardımcı olacak, kapsayıcı toplumsal kalkınma girişimlerinin tasarımını destekleyecek ve Proje'nin genel sosyal sürdürülebilirliğine katkıda bulunacaktır.

5.3 Paydaş Katılım ve İstişare Programı

Proje süresince önerilen paydaş katılım uygulama zaman çizelgesi ve sorumlulukları aşağıda Tablo 5.1 'de özetlenmektedir.

Tablo 5.1: Proje süresince paydaş katılım ve istişare programı

No	Paydaşlar	İstişare edilecek/görüşülecek konular	İletişim yöntemleri	Aşama ve sıklık	Sorumlu
Yerel Topluluklar					
1	Proje'den Etkilenen Mahalleler'de (Kocaköy, Yukarıköy and Gülpınar) ikamet eden mahalle sakinleri	- Projenin aşamaları, toplum sağlığı ve güvenliği riskleri ve arazi edinim faaliyetleri dahil olmak üzere olası etkileri hakkında bilgi verilmesi - Potansiyel Proje riskleri ve etkileri için uygulanacak azaltma önlemlerini özetlenmesi - Altyapı geliştirme ile birlikte yerel istihdam ve tedarik fırsatları hakkında bilgi verilmesi. - Projenin paydaşlarla iletişim kanallarını ve şikayet mekanizmasını açıklanması	- Yüz yüze istişare toplantıları/ katılımcı ve diyalog temelli yaklaşım - Düzenli ziyaretler - Düzenli telefon görüşmeleri - Broşürler aracılığıyla duyurular	İnşaat Öncesi: - Haftalık - Riskli inşaat öncesi faaliyetten (örneğin sondaj) üç gün önce İnşaat: - İki haftada bir - Riskli inşaat faaliyetinden üç gün önce İşletme: - Aylık - Riskli faaliyetten (varsa) üç gün önce	- TİG'ler - Proje Şirketi
2	Proje kuyularının yakınındaki ağıl sahipleri Kocaköy, Yukarıköy ve Gülpınar köylerindeki mera kullanıcıları Arazi edinimi nedeniyle Projeden etkilenecek arazilerin sahipleri/kullanıcıları	- Projenin aşamaları, toplum sağlığı ve güvenliği riskleri ve arazi edinim faaliyetleri dahil olmak üzere olası etkileri hakkında bilgi verilmesi - Potansiyel Proje riskleri ve etkileri için uygulanacak azaltma önlemlerini özetlenmesi - Altyapı geliştirme ile birlikte yerel istihdam ve tedarik fırsatları hakkında bilgi verilmesi. - Projenin paydaşlarla iletişim kanallarını ve şikayet mekanizmasını açıklanması	- Yüz yüze istişare toplantıları/ katılımcı ve diyalog temelli yaklaşım - Düzenli ziyaretler - Düzenli telefon görüşmeleri - Broşürler aracılığıyla duyurular	İnşaat Öncesi: - İki haftada bir - Riskli inşaat öncesi faaliyetten (örneğin sondaj) üç gün önce İnşaat: - İki haftada bir - Riskli inşaat faaliyetinden üç gün önce İşletme: - Üç ayda bir	- TİG'ler - Proje Şirketi

No	Paydaşlar	İstişare edilecek/görüşülecek konular	İletişim yöntemleri	Aşama ve sıklık	Sorumlu
	Proje kapsamında inşaat öncesi, inşaat ve işletme faaliyetleri nedeniyle etkilenecek arazilerin sahipleri/kullanıcıları				
	Etkilenen köylerdeki hassas gruplar (örn.; yaşlı yetişkinler, yoksul kişiler, tek başına yaşayan kadınlar, engelli bireyler, çocuklar)				
3	Potansiyel olarak etkilenen diğer yerel sosyal kurumlar (okullar, camiler, yerel kahvehaneler)	- Projenin aşamaları, toplum sağlığı ve güvenliği riskleri ve arazi edinim faaliyetleri dahil olmak üzere olası etkileri hakkında bilgi verilmesi - Potansiyel Proje riskleri ve etkileri için uygulanacak azaltma önlemlerini özetlenmesi - Altyapı geliştirme ile birlikte yerel istihdam ve tedarik fırsatları hakkında bilgi verilmesi - Projenin paydaşlarla iletişim kanallarını ve şikayet mekanizmasını açıklanması	- Yüz yüze istişare toplantıları/ katılımcı ve diyalog temelli yaklaşım - Düzenli ziyaretler - Düzenli telefon görüşmeleri - Broşürler aracılığıyla duyurular	İnşaat Öncesi: - Aylık - Riskli inşaat öncesi faaliyetten (örneğin sondaj) üç gün önce İnşaat: - İki ayda bir - Riskli inşaat faaliyetinden üç gün önce İşletme: - Altı ayda bir - Riskli faaliyetten (varsa) üç gün önce	- TİG'ler - Proje Şirketi
Resmi Makamlar					
4	Ulusal düzeydeki resmi makamlar ve paydaşlar	- Proje aşamaları ve potansiyel etkiler hakkında istişarelerde bulunmak - Potansiyel Proje riskleri ve etkileri için uygulanacak azaltma önlemlerini özetlenmesi - Projenin paydaşlarla iletişim kanallarını ve şikayet mekanizmasını açıklanması	- Yüz yüze istişare toplantıları/ katılımcı ve diyalog temelli yaklaşım - Düzenli ziyaretler - Yazışmalar	İnşaat öncesi, inşaat ve işletme sırasında ihtiyaç duyulduğunda	Proje Şirketi

No	Paydaşlar	İstişare edilecek/görüşülecek konular	İletişim yöntemleri	Aşama ve sıklık	Sorumlu
5	İl ve ilçe düzeyindeki resmi makamlar ve paydaşlar	- Proje izinleri için toplantılar ve yazışmalar yürütmek, Proje aşamalarında istişarelerde bulunmak - Proje aşamaları ve potansiyel etkiler hakkında istişarelerde bulunmak - Potansiyel Proje riskleri ve etkileri için uygulanacak azaltma önlemlerini özetlenmesi - Projenin paydaşlarla iletişim kanallarını ve şikayet mekanizmasını açıklanması	- Yüz yüze istişare toplantıları/ katılımcı ve diyalog temelli yaklaşım - Düzenli ziyaretler - Yazışmalar	İnşaat Öncesi: - Altı ayda bir İnşaat: - Altı ayda bir İşletme: - Yıllık	Proje Şirketi
6	İlçe Belediyeleri	- Proje izinleri için toplantılar ve yazışmalar yürütmek, Proje aşamalarında istişarelerde bulunmak - Proje aşamaları ve potansiyel etkiler hakkında istişarelerde bulunmak - Potansiyel Proje riskleri ve etkileri için uygulanacak azaltma önlemlerini özetlenmesi - Projenin paydaşlarla iletişim kanallarını ve şikayet mekanizmasını açıklanması	- Yüz yüze istişare toplantıları/ katılımcı ve diyalog temelli yaklaşım - Düzenli ziyaretler - Yazışmalar	İnşaat Öncesi: - Üç ayda bir İnşaat: - Altı ayda bir İşletme: - Yıllık	- TİG'ler - Proje Şirketi
Üniversiteler					
7	Üniversiteler	- Proje aşamaları ve potansiyel etkiler hakkında istişarelerde bulunmak - Potansiyel Proje riskleri ve etkileri için uygulanacak azaltma önlemlerini özetlenmesi - Projenin paydaşlarla iletişim kanallarını ve şikayet mekanizmasını açıklanması - Proje kapsamında yürütülecek araştırma ihtiyaçları (varsa) hakkında toplantılar düzenlemek	- Yüz yüze istişare toplantıları - Düzenli ziyaretler - Telefon görüşmeleri - Yazışmalar	İnşaat öncesi, inşaat ve işletme sırasında ihtiyaç duyulduğunda	- TİG'ler - Proje Şirketi
Sivil Toplum Kuruluşları (STK'ler)					
8	STK'ler	Projenin aşamaları, toplum sağlığı ve güvenliği riskleri ve arazi edinim faaliyetleri dahil olmak üzere olası etkileri hakkında bilgi verilmesi	Yüz yüze istişare toplantıları/ katılımcı ve diyalog temelli yaklaşım	İnşaat Öncesi: İki ayda bir İnşaat:	- TİG'ler - Proje Şirketi

No	Paydaşlar	İstişare edilecek/görüşülecek konular	İletişim yöntemleri	Aşama ve sıklık	Sorumlu
		- Potansiyel Proje riskleri ve etkileri için uygulanacak azaltma önlemlerini özetlenmesi - Projenin paydaşlarla iletişim kanallarını ve şikayet mekanizmasını açıklanması	- Telefon görüşmeleri - Yazışmalar	- Altı ayda bir İşletme: - İhtiyaç duyulduğunda	
Medya					
9	Medya	- Projenin aşamaları, toplum sağlığı ve güvenliği riskleri ve arazi edinim faaliyetleri dahil olmak üzere olası etkileri hakkında bilgi verilmesi - Potansiyel Proje riskleri ve etkileri için uygulanacak azaltma önlemlerini özetlenmesi - Etkili kamu bilgilendirme ve istişare için yerel ve bölgesel medya kuruluşlarıyla etkileşim kurun	- Yüz yüze istişare toplantıları - Ziyaretler - Telefon görüşmeleri	İnşaat öncesi, inşaat ve işletme sırasında ihtiyaç duyulduğunda	- TİG'ler - Proje Şirketi
İç Paydaşlar					
10	Proje Personeli Yüklenici ve alt yükleniciler ve çalışanları	- İşçi hakları ile ilgili Proje güncellemeleri ve faaliyet değişiklikleri, iş akitleri, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve tacize yönelik önlemler dahil davranış kuralları hakkında bilgi verilmesi - Projenin işgücü ve çalışma koşullarıyla ilgili potansiyel riskleri ve etkileri için uygulanacak hafifletme önlemlerini ana hatlarıyla belirtin. - Projenin paydaşlarla iletişim kanallarını ve şikayet mekanizmasını açıklanması	- Eğitimler - Yüz yüze istişare toplantıları - Broşürler aracılığıyla duyurular	İnşaat Öncesi: - Ayda bir İnşaat: - Ayda bir İşletme: - Üç ayda bir	- TİG'ler - Proje Şirketi

6 Proje Şikayet Mekanizması

6.1 Genel Bakış

Proje Şirketi, paydaş katılımı, bilgi paylaşımı ve istişare süreçlerinin bir parçası olarak etkili ve erişilebilir bir Proje'ye özel şikayet mekanizması kurmakla yükümlüdür.

Proje Şirketi'nin bölgede yürüttüğü mevcut faaliyetleri açıklayan ve erkek TİG'in iletişim bilgilerini içeren bir broşür, paydaş katılımı ve istişare faaliyetleri kapsamında çevre köylere dağıtılmıştır. Ayrıca, Proje alanı dışında bir şikayet kutusu yerleştirilmiştir. Bu iki bileşen, Proje Şirketi'nin mevcut şikayet mekanizmasının parçalarıdır. Bu bileşenler dikkate alınarak, hem iç hem de dış paydaşlara açık, etkili ve erişilebilir bir şikayet mekanizması, Proje'nin paydaş katılımı, bilgi paylaşımı ve istişare süreçlerinin bir parçası olarak, finans kuruluşlarının standartları ve gereklilikleri doğrultusunda kurulacaktır.

Şikayet mekanizmasının amacı, tüm Proje paydaşlarının Proje ve etkileriyle ilgili taleplerini, endişelerini ve şikayetlerini manipülasyon, baskı ve yıldırma olmaksızın bildirebilecekleri kanallar sunmaktır. Alınan şikayetler, konu, öncelik seviyesi ve alınan aksiyonlar gibi ilgili detaylarla merkezi bir kayıt sistemine işlenecektir. Bu mekanizma, Proje ile paydaşlar arasında uzun vadeli iletişimi sağlamak amacıyla uygulanacaktır.

Uluslararası standartlara göre, şikayetlere zamanında, proaktif, tarafsız, etkili ve verimli şekilde yanıt verilmesi ve çözülmesi esastır. Bu süreç, adil ve sürdürülebilir sonuçlar için şeffaf ve güvenilir bir yapı sunar. Bu sayede, Proje paydaşları ile Proje Şirketi arasında düzeltici eylemler yoluyla karşılıklı güven ve iş birliği geliştirilebilir.

Başarılı bir şikayet mekanizmasının temel bileşenleri arasında anonimlik, gizlilik ve şeffaflık ilkeleri de yer alır. Bu ilkeler doğrultusunda, hem çevrim içi hem de çevrim dışı kanallar aracılığıyla anonim başvuruların alınabileceği sistemler etkinleştirilecektir.

Finans kuruluşlarının standartlarına uyumu sağlamak amacıyla, şikayet mekanizmasının ilkelerini, TİG'lerin iletişim bilgilerini içeren mevcut kanalları, şikayetlerin alındığının teyidi ve çözüm süreci için tanımlı zaman çizelgelerini, Proje etkilerine göre tanımlanmış örnek şikayet konularını (örneğin; gürültü, Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet ve Taciz (TCDŞ-T), iş gücü yönetimi ve trafik) ve sorumlu Proje personeliyle birlikte yönetim ve çözüm sürecini içeren yazılı ve resmileştirilmiş bir Proje Şikayet Mekanizması Prosedürü hazırlanacaktır.

Tüm iç ve dış paydaşların, ihtiyaç duyduklarında TCDŞ-T ile ilgili şikayetlerini güvenli ve gizli bir şekilde bildirebilecekleri uygun bir ortamın sağlanması kritik öneme sahiptir. TCDŞ-T vakaları mevcut şikayet mekanizmasının bir parçası olarak kaydedilecek ve işleme alınacaktır. Ancak bu vakalara daha hassas bir yaklaşımla ve hızlı şekilde müdahale edilecek; gizliliğin sağlanması, misilleme yapılmaması, mağdurların korunması ve denetlenmesi ile gerektiğinde hukuki uzmanlıktan faydalanılması temin edilecektir. Proje süresince TCDŞ-T vakalarının yaşanması durumunda kadınlarla daha etkin çalışabilmek amacıyla bir kadın TİG istihdam edilmiştir.

6.2 Şikayet Mekanizması Kanalları ve TİG'lerin İletişim Bilgileri

Aşağıda listelenen kanallar hem iç hem de dış paydaşların şikayetlerini almak için kullanılabilir:

Şikayet Mekanizması Kanalları

- Resmi yazı ve/veya dilekçe;
 - Türkiye'deki Merkez Ofis (Ofis 35 - Yalı Mahallesi Ahmet Kemal Baysak Bulvarı 42/12 35550 Karşıyaka, İzmir/Türkiye), or

– Proje Yönetim Ofisi (Yukarıköy Mevkii No: 386/5, 17862, Ayvacık, Çanakkale/ Türkiye)

- Genel Merkez Telefon Numarası: +90 232 766 3433
- Proje Şirketi e-posta adresi: oneri@transmark-renewables.com
- Şikayet formunun, anonim şikayet başvurularına olanak sağlayan Proje web sitesinde yayınlanması³
- Proje alanında idari yapı dışında, yöre halkı için erişilebilir bir noktaya yerleştirilmiş şikayet kutusu
- TİG'ler ve Proje Şirketi temsilcileri tarafından yüz yüze görüşmeler/ziyaretler
- Proje Şirketi/TİG'lere telefon görüşmeleri ve/veya çevrimiçi mesajlar (örneğin; WhatsApp üzerinden)

TİG İrtibat Bilgileri

- İsim: Serhat Rıdvan Alpay
Telefon numarası: +90 546 859 60 40
- İsim: Ruhsar Özalp
Telefon numarası: +90 546 859 60 07

Yukarıda belirtilen kanallara ek olarak, iç paydaşlar (Proje Şirketi altında çalışan tüm çalışanlar, yüklenicileri, alt yüklenicileri ve tedarikçileri) için şikayet kanalları arasında düzenli işçi temsilcileri toplantıları ve ortak Proje alanlarına (örneğin kamp, seferberlik alanı) yerleştirilecek ve haftalık olarak TİG'ler tarafından kontrol edilecek şikayet kutuları yer alacaktır.

6.3 Şikayet Mekanizmasının Yönetim Süreci

Proje'nin şikayet mekanizmasının bir parçası olarak, TİG'ler sahadaki paydaşlar için ana iletişim noktaları olduklarından, şikayet mekanizması sürecini yakından yönetmekte ve izlemektedir.

Tüm şikayetler, Proje faaliyetleriyle ilgili olup olmadıkları ve gerçeklik taşıyıp taşımadıkları açısından incelenerek sınıflandırılacaktır. Eğer dile getirilen konu/uyuşmazlık Proje faaliyetleriyle ilgili değilse, başvuru sahibine ilgili tarafla iletişime geçmesi için nazik bir yönlendirme yapılacaktır.

Uygun bulunan şikayetler için, TİG'ler gerekli değerlendirme ve çözüm adımlarının netleştirilmesi amacıyla, şikayetin konusuna bağlı olarak gerekirse ilgili Proje Şirketi personelinden destek alarak gerekli aksiyonları alacaktır.

TİG'ler, en fazla on iş günü içinde başvuru sahibine alınan/alınacak çözüm adımları hakkında bilgi verecektir. Eğer konu daha karmaşık bir inceleme gerektiriyorsa, bu durum da başvuru sahibine iletilecektir. Sürecin her aşamasında başvuru sahibine güncel bilgi sağlanarak çözüm adımlarının netleştirilmesi temin edilecektir.

Genel olarak, şikayetlerin alınmasından itibaren 30 iş günü içinde çözülmesi ve kapatılması öngörülmektedir. Ancak bu süre, şikayetin niteliğine, konusuna ve kapsamına bağlı olarak değişebilir (örneğin; başvuru sahibinin fiziksel olarak şikayet konusunun bulunduğu yerde bulunamaması, elverişsiz arazi/mevsim koşulları, üçüncü taraf değerlendirmelerine ihtiyaç duyulması, bakım/onarım çalışmalarının zamanlamasının ayarlanması gibi). Bu doğrultuda, Proje Şirketi şikayetlerin niteliği, konusu ve kapsamını dikkate alarak önceliklendirme yapacaktır.

³ Proje web sitesine <https://transmark-renewables.com/projects/gulpinar> adresinden erişilebilir. Şikayet formunun bağlantısı, proje web sitesinde tamamlandığında eklenecektir.

Yüksek öncelikli şikayetler için çözüm süresi, şikayetin alınmasından itibaren yedi iş günü olarak revize edilecektir. Orta öncelikli şikayetler için süre 15 iş günü, düşük öncelikli şikayetler için ise 30 iş günü olarak belirlenecektir.

Aşağıda listelenen adımlar, Proje'nin hem iç hem de dış paydaşlar için geçerli olan şikayet mekanizmasının yönetim sürecini özetlemektedir:

Şekil 6.1: Dış şikayet mekanizması süreci adımları

Proje Şirketi, bir şikayeti çözüme kavuşturamazsa veya paydaş sonuçtan memnun kalmazsa, şikayetin daha detaylı incelenmesi, kök neden analizi yapılması veya iyi uluslararası uygulamalar doğrultusunda aksiyon alınması amacıyla bağımsız taraflardan (örneğin; yerel hukuk kurumları ve/veya saygın STK'lar) danışmanlık almayı değerlendirebilir. Başvuru sahipleri, memnun kalmadıkları bir çözüm için her zaman yerel veya ilgili yasal mercilere başvurma hakkına sahiptir.

Proje süresince kullanılacak olan Proje Şirketi'ne ait şikayet kayıt formu ve şikayet kayıt defteri sırasıyla Ek 9.2 ve 9.3 'te sunulmuştur.

7 Kaynak ve Sorumluluklar

Proje Şirketi, bu Paydaş Katılım Planı'nda (PKP) tanımlandığı şekilde ve IFC PS1 ile EP IV İlkeleri 5 ve 6 doğrultusunda etkili paydaş katılımını hayata geçirme konusunda genel sorumluluğa ve taahhüde sahiptir.

Proje kapsamında bir erkek ve bir kadın olmak üzere iki TİG istihdam edilmiştir. Bu kişiler, Proje ile ilgili tüm paydaşlarla etkileşim kurma ve bu süreci denetleme görevini üstlenecek; ilgili faaliyetlerin etkin şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla mevcut kaynakları kullanacaktır. TİG'lerin diğer sorumlulukları aşağıdaki gibidir:

- Paydaşlarla etkileşim ve bilgilendirme faaliyetlerini yürütmek
- Şikayet ve talepleri kayıt aşamasından çözüm sürecine kadar takip etmek
- Proje çalışanları arasında paydaş katılımı ve şikayet mekanizması prensipleri konusunda farkındalık artırıcı kampanyalar düzenlemek
- İç/dış raporlamalarda kullanılmak üzere Proje'ye özel şikayet ve istişare kayıtlarını hazırlamak
- Proje özelinde paydaş katılım ve istişare raporlarının hazırlanmasından ve bunların dahili olarak, Kreditorler ve IESC ile paylaşılmasından sorumlu olmak
- Toplulukla ilgili sorunların çözümü için gerekli ek önlemlerin geliştirilmesi ve uygulanması konusunda ilgili Proje Şirketi yöneticilerini bilgilendirmek; kapatılmamış şikayetlerin çözümüne yönelik önlemler dahil
- PKP'nin doğru şekilde uygulanması için ilgili taraflarla koordinasyon sağlamak

TİG'lerle birlikte, PKP'nin Proje'nin inşaat öncesi, inşaat ve işletme aşamalarında uygulanmasından sorumlu olan ilgili taraflar ve görevleri aşağıda açıklanmıştır:

Türkiye Merkez Ofisi CEO'su

- PKP'nin etkin şekilde uygulanması için gerekli kaynakları belirlemek ve tahsis etmek
- TİG'ler tarafından hazırlanan iç raporları incelemek
- PKP'nin etkin uygulanması için kalite güvencesini izlemek

Proje Şirketi Müdürü

- TİG'lerle düzenli toplantılar yaparak paydaş katılımı faaliyetlerinin kalitesini ve etkisini denetlemek ve değerlendirmek
- TİG'ler tarafından alınan şikayetleri ele almak ve izlemek amacıyla aylık toplantılar düzenlemek; ayrıca, yüksek düzeydeki şikayetleri ele almak ve bütüncül çözümler geliştirmek için merkez ofisle toplantılar yapmak
- Tüm şikayetleri izlemek ve bunların kayıt altına alınmasını, çözülmesini ve kapatılmasını sağlamak

8 İzleme ve Raporlama

Paydaş katılım planının izleme ve raporlama süreci, paydaşların taleplerinin doğru şekilde belirlenmesi, ihtiyaçlarına yanıt verecek stratejilerin geliştirilmesi ve etkili iletişim stratejileri kurularak tüm paydaş katılım süreçlerine aktif şekilde dahil edilmeleri açısından kritik öneme sahiptir.

Proje Şirketi, Proje faaliyetleri, çıktıları ve sonuçlarıyla ilgili ilerlemeyi denetlemek üzere izleme, değerlendirme ve raporlama faaliyetlerinden sorumlu olacaktır.

Paydaşlar, Proje'nin gelişim aşamaları, olası etkileri (toplum sağlığı ve güvenliği riskleri dahil), paydaşlarla iletişim kanalları ve şikayet mekanizması ile TCDŞ-T risklerini önlemeye yönelik hükümler hakkında; yüz yüze istişare toplantıları, düzenli ziyaretler, ÇSED raporu, PKP ve diğer Proje belgelerinin açıklanması, web sitesi ve sosyal medya duyuruları ile afiş/panolar/basın açıklamaları aracılığıyla bilgilendirilecektir.

Bu PKP canlı bir dokümandır; bu nedenle, Proje'nin inşaat öncesi, inşaat ve işletme aşamalarında yürütülen paydaş katılım faaliyetleri dahil edilerek düzenli olarak gözden geçirilecek ve güncellenecektir. PKP'de yer alan paydaş katılım programı, inşaat öncesi ve inşaat aşamalarında altı ayda bir, işletme aşamasında ise yılda bir gözden geçirilecektir. Böylece geçerliliği korunacak ve Proje'nin ihtiyaçlarını karşılamaya devam edecektir. Güncellenmiş versiyon Proje web sitesinde yayımlanacaktır. PKP'nin etkinliği ve kalitesinin korunması amacıyla Proje Şirketi'nin ilgili temsilcileri tarafından izlenecektir.

TİG, inşaat öncesi aşamada üç ayda bir, inşaat aşamasında altı ayda bir ve işletme aşamasında yılda bir rapor hazırlayacaktır. Bu raporlar aşağıdaki bilgileri özetleyecektir:

- İlgili raporlama döneminde alınan Proje ile ilgili şikayetlerin sayısı, çözüm durumu, alınan/alınacak aksiyonlar ve belirlenen süre içinde çözüme kavuşturulanların sayısı
- İlgili raporlama döneminde gerçekleştirilen paydaş katılımı, istişare ve bilgilendirme faaliyetleri ile bu faaliyetlerin çıktıları

Bu raporlar, paydaş katılımı ve istişare faaliyetlerinin ilerleyişini izlemek amacıyla Proje Şirketi temsilcileri, Finans Kuruluşları ve IESC ile paylaşılacaktır.

9 Ekler

9.1 Proje İstişare Kayıt Günlüğü Örneği

No	Tarih	Katılım Kanalı (örn.; telefon görüşmesi, yüz yüze görüşme, danışma)	Etkinliği Yürüten Yetkili Kişi (örn.; TİG, Proje Şirketi temsilcileri)	Katılım/Danışma Etkinliğinin Konusu (örn.; mevcut Proje durumu, bilgi aktarımı, düzenli ziyaret)	Katılım Sağlanan Paydaşın Türü ve Adı (Topluluk/Kamu, Muhtar, vb.)	Katılım Sağlanan Paydaş Sayısı	Toplantı Yeri ve Saati	Etkinlikten Notlar (örn.; istihdam talepleri, yol güvenliği şikayetleri)	Katılımdan Sonra Yetkili Kişinin (örn.; TİG, Proje Şirketi temsilcileri) Yorumları/Geri Bildirimleri
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									

9.2 Proje Şikayet Kayıt Formu Örneği

A. Genel Bilgiler	
Projenin Adı	
Kaydedenin Adı	
Form Kayıt No	
Kayıt Tarihi	
B. Şikayet Kanalı	
☐ Telefon ☐ Dilekçe (Lütfen dilekçenin bir örneğini bu forma ekleyiniz)	☐ Yüz yüze toplantılar (saha ziyaretleri) ☐ Halk toplantıları (Halk Bilgilendirme Toplantıları, vb.) ☐ E-posta ☐ Diğer: Lütfen belirtiniz
C.1. Başvuru Sahibi Bilgileri (Anonim başvurularda doldurulmayacaktır)	
Adı	
Cinsiyet	
İletişim Bilgileri	Tel.: E-posta adresi:
Adres	
İl/İlçe/Mahalle	
C.2. Paydaş Kategorisi	
☐ Yerel yönetim otoriteleri ☐ Yöre sakinleri ☐ Sivil toplum kuruluşu ☐ Proje Çalışanları ☐ Yüklenici/Alt Yüklenici çalışanları ☐ Danışman ☐ Medya ☐ Diğer: Lütfen belirtiniz.....	
D.1. Şikayet Bilgileri	
D.2. Şikayet Kategorisi	
☐ Arazi/ürün/yapıya zarar verme ☐ Erişim yollarına zarar verme ☐ Çevresel Etkiler (kirlilik, toz, gürültü) ☐ Sahibinin rızası ve yasal izin olmadan arazilerin kullanılması ☐ Doğal kaynaklar/arazilere erişimin kısıtlanması ☐ Kullanım harcı veya tazminat ödemesi ☐ Kamulaştırma ☐ Yeniden yerleşim ☐ Yöre halkı iş talebi ☐ Çalışma koşulları ☐ İşten çıkarma ☐ İşçi ücretlerinin ödenmemesi ☐ Yerel tedarikçi veya alt yüklenicilere borçlu olma ☐ Eğitim yardımı talebi ☐ Hane halkı/kişiler için yardım talebi ☐ Mahalle/halk için yardım talebi ☐ Yerel otoriteler için yardım talebi ☐ Diğer: Lütfen belirtiniz.....	
E. Önerilen İşlemler	

9.3 Proje Şikayet Kayıt Günlüğü Örneği

[illegible]

